

Wiadomości POWIATU GLIWICKIEGO

Nr 9 (66) • Wrzesień 2012

www.powiatgliwicki.pl

www.bip.powiatgliwicki.pl

ISSN 1895-9989

Gminy: Gierałtowiec, Knurów, Pilchowice, Pyskowice, Rudziniec, Sośnicowice, Toszek, Wielowieś

W TYM NUMERZE

■ Barwne Święto Plonów

– str. 7

■ Nie tylko rolnictwo

– str. 3

■ Szpital połączony

– str. 5

■ Od deski do deski

– str. 9

■ EKO-
Wiadomości
Powiatu
Gliwickiego

– str. 11

SZKOLNY CZAS

Po wakacyjnej przerwie uczniowie w całej Polsce wrócili do szkolnych ławek. W placówkach oświatowych, których organem prowadzącym jest Powiat Gliwicki, nowy rok szkolny rozpoczęło blisko 1900 uczniów.

W Zespole Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie kształcą się w tym roku szkolnym ok. 650 uczniów, z kolei w Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie – 610. W Zespole Szkół Specjalnych w Knurowie uczy się 74 podopiecznych. W Zespole Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach w ławkach zasiada 386 uczniów, a w Zespole Szkół Specjalnych w tamtejszym mieście – 154. (Stan taki obowiązywał na dzień 28.08.2012, mógł ulec niewielkim zmianom).

– Nasze szkoły mają naprawdę dobrą bazę lokalową i ciekawą ofertę edukacyjną – mówi **Sławomir Adamczyk**, członek Zarządu Powiatu Gliwickiego odpowiedzialny za szkolnictwo. – Wszystkie placówki w ostatnich latach zostały gruntownie wyremontowane i zmodernizowane, a na ukończeniu jest proces budowy w nich nowoczesnego zaplecza sportowego.

Tym niemniej podczas wakacji we wszystkich powiatowych szkołach przeprowadzone zostały prace poprawiające stan bazy lokalowej. W Zespole Szkół im. M. Konopnickiej dokonano adaptacji

▲ *Uczniowie, którzy rozpoczynają naukę w Zespole Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach - pod wierną kopią mamuta stojącego w Geopunkcie na terenie przyszłolnego parku.*

► *Nowoczesna hala sportowa powstała przy Zespole Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie.*

sali lekcyjnej na salę komputerową dla uczniów technikum, wykonano remont w przewodach kominowych, zainstalowano siatki w kominach zapobiegające wpadaniu ptaków. Z kolei, jak informuje dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych w Pyskowicach **Ja-**

dwiga Nandzik, w placówce tej w okresie wakacji wykonano remont wraz z zapleczem sali do integracji sensorycznej, zaś pracownie do technologii żywienia zostały wyposażone w kuchnię elektryczną, bojler, kuchenkę mikrofalową i zmywarkę. Po waka-

cjach na uczniów czekała także zmiana kierunków kształcenia. Uczniowie w ZSS w Pyskowicach od września uczyć się w następujących zawodach: kucharz, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

Dokończenie na str. 10

Pławniowice w Belgradzie

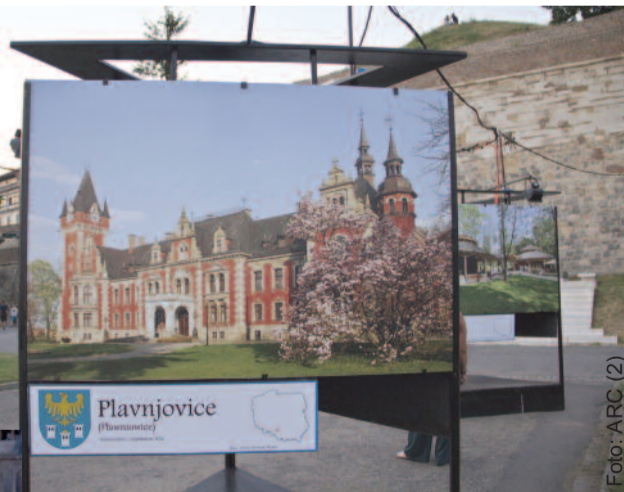
Przez całe wakacje zamek w Pławniowicach obecny był w Belgradzie, stolicy Serbii. Jako jedną z największych atrakcji naszego kraju prezentowano go na wystawie pt. „Perły polskiej architektury – miasta, miasteczka, wsie – tylko jeden dzień jazdy”.

Wystawa miała charakter plenerowy. Zorganizowano ją w Twierdzy Kalemegdan, położonej na wzgórzu nad Sawą, na terenie której są zabytki z czasów celtyckich i rzymskich. Rozciąga się stamtąd widok na całe miasto, w tym na Nowy Belgrad. To główny punkt pobytu turystów w tym mieście, odwiedzany również chętnie przez mieszkańców serbskiej stolicy. Sam Belgrad w ostatnich latach stał się miastem bardzo popularnym wśród

turystów z zachodniej Europy – obywatele Unii Europejskiej mogą przyjechać tam bez wizy. Szacuje się, iż wystawę, której organizatorem była Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Belgradzie, obejrzało kilkadziesiąt tysięcy ludzi. Ekspozycja prezentowana była od 30 czerwca do 2 września.

Wystawa przyciągnęła wielu zwiedzających.

Pławniowice prezentowane były obok m.in. zamków w Łańcutcie i Kłodzku oraz starówki w Krośnie.

– To wielki zaszczyt, że Zespół Pałacowo-Parkowy w Pławniowicach został dostrzeżony przez organizatorów wystawy i zna-

lazł się w najważniejszym punkcie turystycznym Belgradu, odwiedzanym każdego dnia przez tysiące turystów z całego świata – mówi ks. dr **Krzysztof Worbs**, gospodarz pięknie odrestaurowanego i utrzymanego obiektu w Pławniowicach. (RG)

Z PRAC ZARZĄDU POWIATU

Dobiega końca realizacja projektu „Zaplecze aktywnej turystyki rowerowej dla mieszkańców zachodniej części Subregionu Centralnego”. Był to najtrudniejszy projekt unijny, jaki wdrażał do tej pory Powiat Gliwicki. Problemy związane z doprowadzeniem go do końca bardzo często trafiały na posiedzenia Zarządu Powiatu. Teraz, gdy do użytku oddawane są kolejne odcinki tras rowerowych, mamy ogromną satysfakcję. Już niebawem w powiecie przybędzie wiele tras rowerowych, prowadzących przez atrakcyjne turystycznie tereny.

Liderem projektu jest Powiat Gliwicki, który w 2007 roku uzyskał na jego realizację zapewnienie dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Warto podkreślić, iż realizowany projekt jest przykładem dobrej współpracy samorządów z powiatu gliwickiego. Jako partnerzy włączyły się w to przedsięwzięcie wszystkie gminy naszego powiatu: Gmina Gierałtowice, Gmina Knurów, Gmina Pilchowice, Gmina Pyskowice, Gmina Rudziniec, Gmina Sośnicowice, Gmina Toszek i Gmina Wielowieś. Koszt inwestycji wyniesie blisko 3,5 mln zł. Powiat i nasi partnerzy samorządowi pokryć muszą tylko 15 proc. tej kwoty, reszta to pieniądze unijne.

Dlaczego piszę, iż był to trudny projekt? Trudności pojawiły się już na etapie wykonywania projektu. Firma projektowa miała problemy z dotrzymaniem określonych w umowie terminów. Ogromną trudnością było też to, iż trasy rowerowe prowadzą przez rozległy teren, którego poszczególne części należą do ogromnej liczby właścicieli. Biegają przez ponad tysiąc działek, stanowiących własność szeregu osób fizycznych, firm, instytucji, samorządów itp. Od każdego z tych podmiotów uzyskać trzeba było zgodę na budowę trasy na jego terenie. To niestety trwało, nie zawsze też było łatwo o takie pozwolenie. Gdy już można było przejść do następnego etapu prac, odetchnęliśmy z ulgą.

Obecnie roboty wykonawcze ukończone są już w gminach Pyskowice i Wielowieś,

niemal na finiszu są w gminach Toszek, Pilchowice, Gierałtowice i Sośnicowice, a trwają jeszcze w gminach Knurów i Rudziniec. Rowerzyści do końca października będą mieli do dyspozycji ponad 210 km zmodernizowanych i nowo powstałych tras rowerowych. Ich przebieg określony został przez gminy uczestniczące w projekcie. W dwóch miejscach – na zamkach w Toszku oraz w Chudowie powstały już centra turystyki rowerowej, w których cyklisci mogą odpocząć. Są w nich ławeczki, stojaczki na rowery, tablice informujące o przebiegu tras w całym powiecie. Nad jeziorem Pławniowickim i w Rachowicach zlokalizowane są miejsca postojowe, gdzie również znajdują się stoły, ławki i stojaki na rowery. W każdej z gmin są z kolei tablice pokazujące trasy na ich terenie. Niebawem wydamy mapy, które z pewnością przydadzą się miłośnikom turystyki rowerowej. Trasy zostały tak zaprojektowane, że wpisują się w koncepcję Śląskiej Sieci Tras Rowerowych. Można więc nimi podążać w taki sposób, by zwiedzić nie tylko nasz powiat, ale i jego atrakcyjne turystycznie sąsiedztwo.

Niebawem oddamy oficjalnie do użytku trasy, które powinny długo służyć rowerzystom. Czekaliśmy na nie od lat. Dlatego martwią pierwsze niepokojące sygnały, jakie do nas docierają. Dotyczą niszczenia leśnego co powstałych, bądź zmodernizowanych odcinków tras. Okazuje się, że jeżdżą po nich nie tylko rowerzyści, ale i miłośnicy quadów, niszcząc ich nawierzchnię. Zdarzają się też przypadki zaśmiecania tras i ich okolic. Apeluję, by nie dopuszczać do takich sytuacji. Wszyscy powinniśmy czuć się odpowiedzialni za to, co udało się nam zrobić wspólnymi samorządowymi siłami. Apeluję – dbajmy o te trasy, by jak najdłużej służyły naszym mieszkańcom i gościom powiatu szukających tu relaksu.

Przewodniczący Zarządu Powiatu Gliwickiego MICHAŁ NIESZPOREK

WIEŚCI Z SESJI

Roboczy charakter miała XXIV sesja Rady Powiatu Gliwickiego, która odbyła się 30 sierpnia. Radni zapoznali się na niej z sytuacją finansową kilku jednostek organizacyjnych Powiatu Gliwickiego i spółki Szpital w Knurowie oraz podjęli sporo uchwał. Zgłosili też swe wnioski i interpelacje oraz zapytania.

Zanim jednak nastąpiła typowo robocza część sesji, miała miejsce mała uroczystość: wręczenie Srebrnego Medalu „Za zasługi dla obronności kraju” **Adamowi Ramsowi**. Medal ten został przyznany prezydentowi Knurowa przez ministra obrony narodowej na wniosek starosty gliwickiego **Michała Nieszporka**. Jak zapisał w tym wniosku starosta, pełniący równocześnie funkcję szefa obrony cywilnej Powiatu Gliwickiego, w ciągu 9-letniej pracy na stanowisku prezydenta i zarazem szefa OC Knurowa, Adam Rams m.in. wykazał się zaangażowaniem w tworzenie i szkolenie formacji obrony cywilnej w kluczowych zakładach na terenie Knurowa. Włożył dużo wysiłku w podniesienie na wyższy poziom bezpieczeństwa mieszkańców, wspierając swoimi działaniami służby porządkowe i ratownicze. Ścisłe współpracuje z jednostkami wojskowymi Garnizonu Gliwice w realizacji zadań obronnych. Odznaczony odebrał Medal z rąk ppłk **Romana Nowogrodzkiego**, komendanta WKU w Gliwicach. Następnie, po kilku dalszych punktach porządku sesji, radnym przedstawione zostały informacje o przebiegu wykonania planów finansowych na I półrocze 2012 r. przez trzy jednostki organizacyjne Powiatu Gliwickiego – Zespół Opieki Zdrowotnej w Knurowie, SP ZOZ Szpital Powiatowy w Pyskowicach oraz Powiatową Bibliotekę Publiczną w Gliwicach, a także sprawozdanie dotyczące sytuacji finansowej za ten okres spółki Szpital w Knurowie. Radnym informacje na ten temat przekazali **Alina Buchta** – główna księgowa ZOZ-u w Knurowie, **Leszek Kubiak** – dyrektor Szpitala Powiatowego w Pyskowicach, **Krystyna Wołoch** – dyrektor Powiatowej Biblioteki Publicznej w Gliwicach oraz starosta Michał Nieszporek.

Podczas trwania sesji – w zdecydowanej większości jednogłośnie – przyjęto sześć uchwał. Pierwsza to uchwała w sprawie przyznania nagrody „Bene Meritus”. Decyzją Rady to najwyższe powiatowe wyróżnienie

otrzyma w tym roku Ludowy Klub Sportowy „Przyszłość” Ciochowice. Druga z przyjętych uchwał zmienia treść uchwały z 26 stycznia 2012 r. w przedmiocie szczegółowych warunków umarzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Stanowi ona, iż w przypadku, gdy dochód na członka rodziny w rodzinie biologicznej dziecka znajdującego się w pieczy zastępczej jest niższy niż 40 proc. minimalnego wynagrodzenia, to odstępuje się od ustalenia takiej opłaty.

Kolejne dwie uchwały dotyczą zmian tegorocznego budżetu powiatu oraz wieloletniej prognozy finansowej powiatu na lata 2012-2015. Następną to uchwała w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom Powiatu Gliwickiego na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska w ramach konkursu „Sołectwo Przyjazne Środowisku”. Mocą tej uchwały gminy otrzymają następujące kwoty: Gierałtowice – 2,5 tys. zł, Pilchowice – 4 120,50 zł, Rudziniec – 8 244 zł, Sośnicowice – 1 373,50 zł i Toszek – 7 744 zł. Ostatnią przyjętą na tej sesji uchwałą dotyczy zlecenia Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Gliwickiego zbadania zasadności zarzutów przedstawionych w skardze na działalność dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach.

Radni podczas sesji złożyli szereg interpelacji, zapytań i wniosków. Ich treść, wraz z odpowiedziami, zamieszczana jest na stronie BIP Powiatu Gliwickiego. Tam też znaleźć można treść wszystkich uchwał, przyjętych zarówno na tej, jak i wcześniejszych sesjach Rady Powiatu Gliwickiego. Bieżące materiały zamieszczane są także na stronie internetowej powiatu (www.powiatgliwicki.pl) – zakładka Powiat Gliwicki – Informator Rady Powiatu.

Na koniec obrad poinformowałem, iż następną sesję Rady odbędzie się 27 września.

Przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego TADEUSZ MAMOK

Ochrona środowiska, rozwój i promocja

W tym numerze WPG kończymy cykl, w którym podsumowujemy pracę komisji Rady Powiatu Gliwickiego od początku tej kadencji (listopad 2010 r.) do końca 2011 r. Poniżej przedstawiamy, czym zajmowała się w tym okresie Komisja Ochrony Środowiska, Rozwoju i Promocji.

W 2010 r. odbyło się jedno posiedzenie tej komisji, na którym m.in. omówiony, a następnie zaopiniowany został projekt wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego na lata 2011-2014 oraz projekt uchwały budżetowej na 2011 r.

W 2011 r. komisja odbyła 12 posiedzeń. Średnia frekwencja na nich wyniosła 84,3

proc. Komisja wystąpiła w tym czasie z 3 wnioskami, wystosowała jedną propozycję oraz wydała 6 opinii.

Tematy zrealizowane przez komisję w 2011 r.: plan pracy Komisji Ochrony Środowiska, Rozwoju i Promocji na 2011 rok; analiza skarg i wniosków, które wpłynęły do Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa oraz Wydziału Rozwoju i Promocji w 2010 r.; tematyka samorządowa w „Wiadomościach Powiatu Gliwickiego”; analiza rozdysonowania środków z opłat za korzystanie ze środowiska w 2010 r. i co dalej; informacja nt. aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Gliwickiego na lata 2010-2013” z uwzględnieniem perspektyw na lata 2014-2018; polityka kadrowa i Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Gliwicach; zaopatrzenie w wodę mieszkańców powiatu; wyjazd na tereny, które zostały zalane przez wodę w 2010 r.; projekty infrastrukturalne realizowane przez Powiat Gliwicki dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego; wspieranie rozwoju uczniów szkół Powiatu Gliwickiego poprzez

Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska, Rozwoju i Promocji Andrzej Kurek.

realizowane projekty dofinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego; sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Gliwickiego za 2010 r. wraz z informacją o stanie mienia powiatowego oraz sprawozdanie finansowe Powiatu Gliwickiego za 2010 r. (część wspólna z Komisją Zdrowia); raport z wykonania „Powiatowego Programu Ochrony Środowiska Powiatu Gliwickiego na lata 2003-2015”;

sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Gliwickiego; propozycja do projektu budżetu na 2012 r.; informacja o przebiegu wykonania budżetu powiatu, kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz realizacji przedsięwzięć za I półrocze 2011r. (część wspólna dla wszystkich komisji Rady Powiatu Gliwickiego); rozwijanie współpracy partnerskiej poprzez realizowane projekty; promocja turystyki i kultury powiatu gliwickiego w ramach projektów realizowanych ze źródeł zewnętrznych; analiza możliwości przeciwdziałania powodziom, pożarom oraz innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska; projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Gliwickiego oraz opiniowanie projektu uchwały budżetowej Powiatu Gliwickiego na 2012 r.; plan pracy Komisji Ochrony Środowiska, Rozwoju i Promocji na 2012 r.; podsumowanie pracy Komisji Ochrony Środowiska, Rozwoju i Promocji za 2011 r.

Posiedzenia komisji były protokołowane, protokoły znajdują się w Biurze Rady Powiatu Gliwickiego.

(Opr. RG)

SKŁAD KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA, ROZWOJU I PROMOCJI

- Andrzej Kurek – przewodniczący
- Agnieszka Barańska – wiceprzewodnicząca
- Ewa Jurczyga, Tomasz Kowol, Jerzy Kucza, Mariusz Poloczek, Marian Sadeciki – członkowie

Przybywa miejsc pracy

Pierwsze firmy w parku biznesowo-przemysłowym w gminie Gierałtowie (na granicy Gierałtowie i Przyszowic) już rozpoczęły działalność, a wkrótce dołączą do nich kolejne.

Od maja br. działa tu największy dotychczasowy inwestor – BIMS PLUS, w lipcu pracę rozpoczęła firma Export Import E. M. Dobrzyński, która do gminy Gierałtowie przeniosła się z Gliwic, a we wrześniu swój nowy zakład otworzy KSB Pompy i Armatura, światowy lider produkcji pomp, armatury i systemów sterowania. Tempo powstania i zagospodarowania obiektów jest imponujące – od wmurowania kamieni węgielnych upłynął niecały rok, a dwie pierwsze firmy już pracują.

– Wykorzystaliśmy pod swoje obiekty na razie trzecią część posiadanych w parku terenów – mówi **Sławomir Piątkowski**, szef Centralnego Działu Sprzedaży BIMS PLUS, firmy handlowej zaopatrującej branżę instalacji grzewczych oraz sanitarnych. – Wraz z rozwojem będziemy stawiać kolejne hale magazynowe. Wybudowaliśmy tu Centrum Logistyczne, które obsłu-

Foto: J. Miszczuk

Tereny w Gierałtowie przyciągają kolejnych inwestorów.

guje 13 naszych oddziałów rozmieszczonych na terenie całego województwa śląskiego.

Centrum Logistyczne to nie tylko magazyny pełne kotłów grzewczych, rur instalacyjnych, armatury i ceramiki sanitarnej. Znajdują się tu również sale szkoleniowe, w których pracownicy firm instalacyjnych, współpracujących z BIMs, uczą się prawidłowego montażu kotłów grzewczych, zgodnie z wymogami

producenta. Firma myśli również o klientach indywidualnych. Dla nich to właśnie urządza wystawę z aranżacjami łazienek, którą można będzie zwiedzać na terenie zakładu od września.

Obecnie firma zatrudnia w zakładzie na terenie gminy Gierałtowie 80 osób. (JM)

Nie tylko rolnictwo

21 lipca z wizytą w powiecie gliwickim przebywał prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Tomasz Kołodziej**.

Do powiatu gliwickiego Tomasz Kołodziej przyjechał na zaproszenie kierownika Biura Powiatowego ARiMR w Pyskowicach **Andrzeja Frejno**, stąd też pierwszym punktem wizyty było spotkanie z pracownikami tej placówki. Następnie prezes, w towarzystwie

Foto: ARC

W szklarniach gospodarstwa w Paczynie. Od lewej: Tomasz Kołodziej, Stanisław Gmitruk, Andrzej Frejno, Zbigniew Klimowicz.

dyrektora Śląskiego Oddziału Regionalnego ARiMR w Częstochowie **Stanisława Gmitruka**, wziął udział w Powiatowym Turnieju Piłki Nożnej Szkół Podstawowych Powiatu Gliwickiego w Rudzińcu i spotkał się z uczestnikami półkolonii zorganizowanymi przez LKS Amator Rudziniec. Podczas oficjalnego zakończenia turnieju wręczył młodym sportowcom plecaki wraz z wyposażeniem, czapki i kamizelki odbłaskowe.

W planie wizyty znalazł się także Zespół Pałacowo-Parkowy w Pławniowicach – jedna z piękniejszych atrakcji turystycznych naszego powiatu. Podczas zwiedzania, wspólnie z dyrektorem Ośrodka Edukacyjno-Formacyjnego Diecezji Gliwickiej, ks. **Krystianem Worbsem** i kanclerzem diecezji gliwickiej ks. **Bernardem Kojem**, Tomasz Kołodziej zobaczył także inwestycję finansowaną przez ARiMR w działania Odnowa i rozwój wsi - parking przed spichlerzem.

– Celem wizyty prezesa Kołodzieja było przede wszystkim zapoznanie się z rolnictwem w województwie śląskim, z tym jak ono funkcjonuje i radzi sobie w dzisiejszych warunkach – mówi Andrzej Frejno.

Służyło temu zwiedzenie obiektów jednego z największych producentów owoców i warzyw w kraju, jakim jest Grupa Producentów Owoców i Warzyw KLIMOWICZ Sp. z o.o. W Paczynie Tomasz Kołodzieja i jego współpracowników oprowadził po halach ogrodniczych prezes Zarządu **Zbigniew Klimowicz**.

Dokończenie na str. 6

PINB zmienił lokalizację

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego Powiatu Gliwickiego zmienił lokalizację. Obecnie mieści się w części „A” budynku Starostwa Powiatowego w Gliwicach, pokój nr 214.

Poprzednio PINB znajdował się w innej części starostwa, gdzie miał gorsze warunki lokalowe. Z dwóch pokoi przeniósł się do czterech, posiadających też dwa pomieszczenia archiwizacyjne. O zmianie lokalizacji klientów PINB informują tabli-

ce, rozmieszczone w starostwie. Nowa siedziba jest wygodniejsza i obszerniejsza. Klienci przyjmowani są obecnie w lepszych warunkach, a pracownicy nie narzekają na ciasnotę. Istotne jest też powiększenie archiwum, w którym część dokumentów musi być przechowywana przez 50 lat.

PINB zakresem swego działania obejmuje osiem gmin, wchodzących w skład Powiatu Gliwickiego. Najważniejsze sprawy, jakie są w obszarze jego kompetencji to przyjmowanie zgłoszeń rozpoczęcia

prac budowlanych oraz zawiadomień o zakończeniu budowy, dokonywanie kontroli podczas prowadzenia prac budowlanych oraz kontrola użytkowych obiektów budowlanych. Wzory wszystkich dokumentów, jakie klienci potrzebują do wypełnienia przy załatwianiu spraw w PINB, znajdują się na stronie internetowej <http://pinb.global-host.pl>.

Dla przypomnienia podajmy godziny przyjmowania stron w PINB: od poniedziałku do środy w godz. 9.00 – 13.00 oraz w czwartki w godz. 13.00 – 17.00.

(RG)

20 lat po pożarze

20 lat temu w okolicach Kuźni Raciborskiej pożar strawił ponad 9 tys. hektarów lasu. Z pożogi cudownie ocalała wówczas drewniana kaplica św. Marii Magdaleny położona niedaleko Tworoga Małego. Co roku, w rocznicę tamtych wydarzeń, odbywa się w niej uroczysta msza św.

Pożar wybuchł 26 sierpnia 1992 r. Ogień zauważono wzdłuż torów kolejowych na trasie Racibórz - Kędzierzyn-Koźle w pobliżu miejscowości Solarnia. Panujące wówczas upały i wiatr sprawiły, że pożar szybko osiągnął ogromne rozmiary, dotknął nadleśnictw Rudy Raciborskie, Rudziniec i Kędzierzyn-Koźle. Podczas tamtych tragicznych wydarzeń zginęły 3 osoby – w tym dwóch strażaków, 50 trafiło do szpitala, a blisko 2 tys. odniosło obrażenia. Z pożarem walczyło ponad 10 tys. strażaków, żołnierzy, policjantów, funkcjonariuszy obrony cywilnej i leśników. Dogaszanie pogorzelska zakończono 12 września.

Dzięki ofiarnej walce z żywiołem udało się ochronić leżące wśród

z Sośnicowic. Dramatyczne wydarzenia z przełomu sierpnia i września 1992 r. często są przypomniane, ku ostrzeżeniu i wspomnieniu bohaterów poległych strażaków.

Od tej pory co roku, w pierwszą niedzielę września, bp **Gerard Kusz** odprawia tutaj mszę św. w intencji strażaków i leśników oraz w podzięce za ocalenie kaplicy. W uroczystości, która odbyła się 2 września br., licznie uczestniczyli wierni, obecni byli także przedstawiciele władz samorządowych na czele z wicestarostą gliwickim **Waldemarem Dombkiem** i burmistrzem Sośnicowic **Marcinem Stronckiem** oraz strażacy, pośród nich m.in. komendant miejski Państwowej Straży Pożarnej w Gliwicach st. bryg. **Janusz Przybylski** oraz prezes Zarządu Powiatowego ZOSP w Gliwicach **Andrzej Frejno**. Na zakończenie uroczystości, komendant Przybylski wręczył bp. Kuszowi pamiątkowy medal. Podkreślił przy tym, iż w roku, w którym obchodzimy 20. rocznicę pożaru, jubileusz 20-lecia powołania świętuje Państwowa Straż Pożarna.

Foto: S. Miszczuk

Na mszę św. w Magdalence co roku przybywa wielu wiernych.

płonących lasów miejscowości oraz zakłady przemysłowe w Kędzierzynie-Koźlu. Z pożaru ocalała także, położona w środku lasu, kaplica św. Marii Magdaleny, zwana „Magdalenką”. Ogień, który dwukrotnie podchodził pod kaplicę, zmieniał kierunek i oszczędzał to miejsce. Mieszkańcy pobliskich miejscowości opiekują się kapliczką, a pod szczególną opieką mają ją OSP z Tworoga Małego oraz ks. proboszcz

W rocznicę pożaru odbywa się wiele uroczystości. 24 sierpnia w Rudach Raciborskich zorganizowano konferencję pn. „20 lat doświadczeń po pożarze lasów w Kuźni Raciborskiej”. Powiat Gliwicki reprezentowali na niej przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego **Tadeusz Mamok** oraz członek Zarządu Powiatu Gliwickiego **Sławomir Adameczyk**.

(SG)

Foto: R. Gozdek

Klienci PINB są przyjmowani w lepszych warunkach. Na drugim planie Hanna Drosd, powiatowy inspektor nadzoru budowlanego Powiatu Gliwickiego.

Radosne Święto Truskawki

Jak co roku rodziny zastępcze sprawujące opiekę nad dziećmi z terenu powiatu gliwickiego spotkały się, by wzajemnie poznawać się, wspierać i planować wraz z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach rozwój pieczy zastępczej.

Korzystając z zaproszenia Lilli i Zbigniewa Dudów ze Świbia obchodziliśmy po raz drugi Święto Truskawki, które w tym roku wypadło 16 czerwca. Wszystko zaczęło się od zakupu przez państwa Dudów – zawodową rodzinę zastępczą, pogotowie rodzinne – domu w Świbiu. Okazało się, iż w skład nieruchomości wchodzi również pole obsadzone truskawkami. Wspólne zbieranie przez całą rodzinę Dudów i ich przyjaciół truskawek stało się czasem budującym dobre relacje, pozwalającym na głębokie rozmowy – raz poważne, wspierające, a innym razem pełne żartów, wygłupów i czystej radości czerpanej z bycia ze sobą i z naturą. A jako iż rodzina ta otacza się licznym gronem osób związanych z rodzicielstwem zastępczym, w sposób naturalny jej dom stał się miejscem ich spotkań.

Tak zrodziła się idea organizacji spotkań rodzin, które swój czas, energię i radość życiową poświęcają opiece i wychowaniu dzieci czasowo nie mogących być wychowywanymi przez swoich rodziców. Ponieważ pole truskawkowe było tuż obok, a same owoce przyciągały wszystkich, od dzieci po dorosłych, dzień, w którym rodziny zastępcze i ich przyjaciele spotykają się nazywano „Świętem Truskawki”.

Tegoroczne obchody przypadły na czas trwania Euro 2012, a samo Święto Truskawki odchodzono w dniu, gdy nasza drużyna narodowa rozgrywała mecz z reprezentacją Republiki Czeskiej. Stało się to podstawą do spontanicznego i dają-

ZESPÓŁ DO SPRAW PIECZY ZASTĘPCZEJ

W skład Zespołu wchodzi:

- Olga Bocińska – kierownik
- Anna Pawlak – pedagog

oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej:

- Agnieszka Rak pracująca na terenie gminy Knurów (z wyłączeniem Szczygłowic i Krywałdu)
- Joanna Mikołajczyk-Mika pracująca na terenie gmin: Gieraltowice, Pilchowice i Knurów (w obrębie Szczygłowic i Krywałdu)
- Katarzyna Lemańczyk pracująca na terenie gminy Pyskowitz
- Joanna Paneth pracująca na terenie gmin: Sośnicowice, Rudziniec, Toszek i Wielowieś

Zespół zaprasza do kontaktu osoby pragnące pełnić funkcję rodziny zastępczej oraz inne, zainteresowane tematyką pieczy zastępczej od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 do 15.00 oraz w czwartki dodatkowo do 17.30 w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach (ul. Zygmunta Starego 17) pok. 228 (II piętro), tel. 32 301 50 39.

cego wiele radości wzajemnego malowania sobie twarzy. Ponieważ obecne grono pochodziło nie tylko z Polski, na twarzach pojawiły się również inne flagi. Imprezę uświetniło swoją obecnością Bractwo Grodu Zabrzeńskiego, które zaprezentowało pokazy rycerskich walk

◀ ▲ Coroczne spotkania są wielką frajdą przede wszystkim dla dzieci.

A tak o samej imprezie opowiadają jej organizatorzy, Lilla i Zbigniew Dudowie:

– Zaledwie jedno spojrzenie za okno wystarczyło, żeby poczuć radość rześkiego poranka i wydarzeń, które miały nadejść niebawem. Niby dzień jak każdy, a jednak szczególnie. Przybywają nasze zaprzyjaźnione rodziny. Witamy serdecznie tych z południa i zachodu Polski. Wydaje się, że zachwytem nie ma końca, bo wciąż dołączają do nas członkowie wielkiej rodziny zastępczej: byli podopieczni pogotowia rodzinnego, ich rodzice zastępczy, przyjaciele rodziny, koleżanki i koledzy dzieci... Każdy przywiózł dla nas to, co ma najcenniejszego – radosne serce i uśmiech na buzi. Co z tego, że problemy?! Nie dziś. Dziś jesteśmy razem. Mamy nadzieję, że ktoś dołączy do Nas przeczytawszy ogłoszenia o możliwości zasięgnięcia wiadomości o rodzicielstwie zastępczym bezpośrednio u pracowników PCPR w Gliwicach. Tymczasem zapraszamy do zabawy i do stołu. Do późnego wieczora bawiły się rodziny zastępcze i ich przyjaciele na tegorocznym Święcie Truskawki.

**ANNA PAWLAK – pedagog,
Zespół Pieczy Zastępczej**

Cel to integracja

Chociaż na co dzień przychodzi im pokonywać wiele trudności i zmagać się z niepełnosprawnością, są pełni energii, optymizmu i chęci do aktywnego życia. Członkowie TRION-u, bo o nich mowa, od blisko dwóch lat nie ustają w wysiłkach, by poprzez turystykę i rehabilitację integrować osoby niepełnosprawne.

Na jedną z wycieczek TRION pojechał do Węgierskiej Góry.

Koło TRION działa przy Oddziale PTTK Ziemi Gliwickiej od września 2010 r. Jego założycielami była grupa 15 osób, m.in. **Adam Wala, Bernadeta Koziol, Wanda Erfurt i Władysław Helis**. Bernadeta i Adam ponadto należą do Polskiego Związku Niewidomych. Wspólnie ze znajomymi założyli Koło PTTK „Niewidomy Globtrotter”, który zrzeszał osoby niewidome, niedowidzące i słabowidzące. Z czasem jednak w pewnej grupie członków tego koła z Adamem na czele zrodziła się potrzeba zintegrowania niewidomych z osobami z innymi dysfunkcjami i tak narodził się TRION.

– TRION, czyli Turystyka, Rehabilitacja i Integracja Osób Niepełnosprawnych – wyjaśnia Adam Wala i dodaje: – Nasze koło skupia ok. 35 członków, zarówno osoby niepełnosprawne, jak i wolontariuszy. Wśród nas są osoby niewidome, niedowidzące, z dysfunkcjami narządu ruchu, ludzie z porażeniem dziecięcym, z rozszczepem kręgosłupa, diabetycy. Są to osoby w wieku od 12 do 84 lat.

Grupa spotyka się w każdy drugi czwartek miesiąca w Gliwickim Centrum Organizacji Pozarządowych, często także wspólne obrady odbywają się w Inkubatorze w Knurowie.

W ramach działalności TRION-u organizowane są różne wycieczki, imprezy (zabawy karnawałowe, grille, kulig), dzięki którym członkowie grupy mają okazję wspólnie pracować, ale i integrować się z szerszym środowiskiem. Tradycyjnie już organizowane są Noworoczne Turnieje Osób Niepełnosprawnych z orientacji przestrzennej i wiedzy turystycznej, zaś w tym roku po raz pierwszy odbył się Strzelecki Turniej Osób Niepełnosprawnych.

Koło chętnie i skutecznie pozyskuje na swe działania dotacje m.in. z budżetu Powiatu Gliwickiego i Miasta Knurów. W 2011 r. TRION otrzymał wsparcie finansowe na projekt „Blisko siebie”, zaś w tym na trzy projekty: „Trafiemy

do celu w życiu i w sporcie”, „Pomocna dłoń – warsztaty dla osób niepełnosprawnych z powiatu gliwickiego i ich opiekunów” oraz „Wspólnie do celu”. To niejedne inicjatywy podejmowane przez TRION.

– Przynajmniej raz w miesiącu organizujemy wycieczkę w góry. I tak np. w kwietniu w ramach projektów byliśmy przez tydzień w Węgierskiej Górze, gdzie uczyliśmy się strzelać z broni laserowej, gry w ping-ponga, mieliśmy szereg spotkań z trenerem systemowym tyflopedagogiki – specjalistą z Fundacji Szansa dla Niewidomych z Opola – opowiada Bernadeta Koziol.

W planach są już kolejne wycieczki, a także organizacja święta Białej Łaski (czyli święta osób niewidomych). TRION nosi się też z zamiarem pozyskiwania funduszy z UE. W tym celu jego członkowie przechodzą obecnie odpowiednie szkolenie. Aby usprawnić działanie koła, wyodrębnione zostały z jego struktur trzy komisje: rehabilitacyjna, turystyczna i integracyjna.

– Mamy chęć do działania, ale i pomoc wolontariuszy, fundacji, wsparcie powiatu i Knurowa, sponsorów oraz darczyńców – mówi pan Adam. – W naszym gronie są osoby, które w sposób szczególnie zasługują na wyróżnienie. Są to: nasz sekretarz **Adrian Oczo**, dobra dusza naszego koła **Wanda Erfurt**, wolontariuszka **Sylwia Przybyła**, szkolący się w pisaniu europejskich projektów **Kamil Krzywonos**, działająca w Polskim Związku Niewidomych **Maria Kaczmarczyk**, jak również **Władysław Helis**, który działa jako wiceprezes od powstania koła. Jednak warto zaznaczyć, że każdy z członków naszego zespołu bierze czynny udział w jego pracy.

Zainteresowanych członkostwem w TRION-ie lub wsparciem tego koła odsyłamy na stronę internetową: <http://trionniepelnosprawni.pl>.

(SoG)

STOWARZYSZENIE „Gniazdo”

Kiedy państwo Dudowie szukali domu dla siebie, marzyli o tym, by była to posesja z bocianim gniazdem. Dom w Świbiu spełnił to oczekiwanie. W gnieździe co roku przychodzi na świat kilkoro małych boćków. Bliskość bocianiej rodziny i jej cyklu rodzinnego, kojarzącego się z siłą i odradzaniem się samej rodziny, zainspirowała Dudów i stała się przyczynkiem do powołania Stowarzyszenia na Rzecz Rodzin Zastępczych o Charakterze Pogotowia Rodzinnego i Osób Niepełnosprawnych „Gniazdo” w Świbiu.

Stowarzyszenie przyjmuje darowizny na realizację celów statutowych na rachunek bankowy BZWBK 13 1090 1766 0000 0001 1156 5338.

Stowarzyszenie posiada swoje konto społecznościowe na facebooku – Stowarzyszenie „Gniazdo”.

Szpital połączony

Dwa budynki Szpitala Powiatowego w Pyskowicach tworzą już jedną całość. Między starą i nową częścią tej placówki wybudowany został łącznik, wykonany w ramach jej modernizacji.

- Trzykondygnacyjny łącznik z holem wejściowym komunikuje parter, pierwsze i drugie piętro. Inwestycja ta usprawnia komunikację pomiędzy dwoma budynkami szpitala i likwiduje konieczność budowy wind w starej części placówki – informuje dyrektor Szpitala Powiatowego w Pyskowicach, **Leszek Kubiak**.

Koszt budowy łącznika wyniósł blisko 593 tys. zł., a wykonawcą robót był wyłoniony w przetargu Zarząd Budynków Komunalnych S.A. z siedzibą w Tarnowskich Górach. Pieniądze na modernizację szpitala pochodziły z budżetu Powiatu Gliwickiego.

Uroczyste otwarcie łącznika odbyło się 26 lipca. Łącznik został poświęcony przez ks. **Jana Podstawkę**, a symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego **Tadeusz Mamok**, starosta gliwicki **Michał Nieszporek** oraz p. o. Dyrek-

Podczas poświęcenia nowego szpitalnego łącznika.

tora Śląskiego OW NFZ **Marcin Pakulski**.

- W Szpitalu w Pyskowicach jestem po raz pierwszy. Nie jest on największy, ale mam świadomość, że nieduże szpitale powiatowe pełnią ważne funkcje. Widzę zasadność funkcjonowania takiego szpitala, a każda inwestycja zbliżająca jego infrastrukturę do poziomu europejskiego jest potrzebna. Jest to ułatwienie zarówno dla pacjentów, jak i dla pracowników – mówił podczas wizyty w Pyskowicach **Marcin Pakulski**.

W uroczystości otwarcia uczestniczyli także m.in. wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek**, członek Zarządu Powiatu Gliwickiego **Sl-**

womir Adamczyk, skarbnik Powiatu Gliwickiego **Maria Owczarzak-Siejko**, burmistrz Pyskowic **Wacław Kęska**, radni powiatowi **Andrzej Frejno**, **Mariusz Podbrożny** i **Mariusz Poloczek**, prezes Zarządu Szpitala w Knurowie Sp. z o.o. **Michał Ekkert**, przedstawiciele personelu szpitala oraz wykonawcy robót.

Poprzez budowę łącznika szpital dostosowuje się do obowiązujących od 2017 r. norm sanitarnych i budowlanych oraz może realizować kolejne zadania modernizacyjne. W następnych etapach zaplanowano modernizację m.in. izby przyjęć z ambulatorium urazowym i pracowni endoskopii. (SoG)

Biegli na Woodstock

Już po raz dziewiąty sztafeta z Knurowa pobiegła na Przystanek Woodstock. Na pierwszy krótki odpoczynek biegacze zatrzymali się przed Starostwem Powiatowym w Gliwicach.

Sztafeta wystartowała 2 sierpnia spod Centrum Handlowego „Mercury” w Knurowie. Biegaczom towarzyszyli motocykliści i ulokowana na ciężarówce kapela rockowa „The Cumpels” z Knurowa. Przed budynkiem Starostwa Powiatowego w Gliwicach sztafetę powitał starosta **Michał Nieszporek**. Starosta życzył biegaczom powo-

dzenia na trasie i przekazał pozdrowienia z Powiatu Gliwickiego, które organizator sztafety **Bogdan Leśniowski** ofiarował z kolei **Jurkowi Owsiakowi** na głównej scenie Przystanku Woodstock.

Sztafecie Biegowej Knurów – Kostrzyn od samego początku towarzyszy hasło „Stop Przemocy, Stop Narkotykom”. W tym roku dodatkowo wspierało je hasło „Bieganie jest moją pasją, Woodstock jest moim celem”. Sztafeta pokonała 460 km, do Kostrzyna biegacze dotarli 4 sierpnia.

(SoG)

Pamiątkowe zdjęcie biegaczy i towarzyszącej im ekipy przed starostwem.

Usprawnił operowanie

Nowoczesny aparat już służy pacjentom. Na zdjęciu prezentuje go ordynator Bloku Operacyjnego lek. med. **Karol Lindner**.

Blok Operacyjny Szpitala w Knurowie Sp. z o.o. został wyposażony w nowoczesny aparat do diatermii chirurgicznej **SPECTRUM**.

(SoG)

Sprzęt firmy **EMED Sp. z o.o.** w Opaczu służy do leczenia pacjentów przyjmowanych w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Koszt zakupu sprzętu wyniósł 27 862,92 zł i został dofinansowany z Funduszu Prewencyjnego PZU Życie SA w ramach umowy z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń na Życie Spółką Akcyjną z siedzibą w Warszawie.

Aparat służy do operowania przy pomocy prądu elektrycznego zarówno w chirurgii otwartej, jak i endoskopowej. Urządzenie posiada możliwość rozbudowania o system Termotapler, który pozwala na zamykanie naczyń i wiązek tkankowych bez konieczności stosowania szwów, a tym samym na minimalizację zabiegów operacyjnych, szybsze gojenie i zmniejszenie ryzyka wytworzenia zrostów otrzewnowych.

Najważniejsza profilaktyka

Wszystkie noworodki urodzone w SP ZOZ Szpitalu Powiatowym w Pyskowicach przed opuszczeniem oddziału mają wykonywane badanie **USG stawów biodrowych**.

- Jest to najbardziej istotny element profilaktyki dysplazji stawu biodrowego, która występuje w Polsce aż u sześciorga na sto urodzonych dzieci – informuje lek. med. pediatra specjalista neonatolog **Jolanna Wyrobek-Lipp**, ordynator Oddziału Noworodków SP ZOZ Szpitala Powiatowego w Pyskowicach. - Przyczyna dysplazji nie jest znana, natomiast wiadomo, że wada ta częściej występuje u dziewczynek, dzieci rodziców z dysplazją

oraz po porodach w ułożeniu miednicowym. Nie można jej zapobiec ani wykryć przed porodem, istotne znaczenie ma wykonanie badania w pierwszych tygodniach życia noworodka. Wczesne wykrycie wady i wczesne rozpoczęcie leczenia już od pierwszych dni życia dziecka daje szansę na całkowite wyleczenie prawie we wszystkich przypadkach.

(RG)

Noworodki urodzone w Szpitalu Powiatowym w Pyskowicach mają od razu badane stawy biodrowe.

PCPR informuje

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gliwicach informuje, że dysponuje jeszcze środkami finansowymi z **PFRON przeznaczonymi dla indywidualnych osób z niepełnosprawnością zamieszkujących powiat gliwicki**.

Są one przeznaczone na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

PCPR zaprasza wszystkich zainteresowanych do składania wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON. Wnioski przyjmują pracownicy PCPR w Gliwicach, mieszczącego się w budynku Starostwa Powiatowego w Gliwicach przy ulicy Zygmunta Starego 17 w pokoju 090 (parter), od poniedziałku do piątku, w godzinach 7.30 – 15.30, w czwartek 7.30 – 17.30.

Jednocześnie PCPR informuje, że mieszkańcy powiatu gliwickiego, którzy nie korzystali w 2011 r. z dofinansowania ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, będą mogli ubiegać się o przyznanie dofinansowania do turnusu.

Bieżące informacje dotyczące osób z niepełnosprawnością są umieszczane na stronie internetowej PCPR w Gliwicach: www.pcpr-gliwice.pl, można także uzyskać informację telefoniczną pod nr. tel. 32/332-66-14 lub osobiście we wskazanym wyżej pokoju.

(GL)

Drugi nabór do projektu

Zarząd Powiatu Gliwickiego ogłasza drugi nabór uczestników do projektu systemowego: „**Mam zawód – mam pracę w regionie**” w ramach działania 9.2 PO KL.

Uczestnikiem tego projektu może zostać osoba, która w chwili podpisywania deklaracji uczestnictwa spełnia łącznie następujące kryteria:

- kształci się w szkole biorącej udział w Projekcie;
- jest uczniem: pierwszej lub

drugiej klasy dwuletniej szkoły zawodowej lub drugiej lub trzeciej klasy trzyletniej szkoły zawodowej lub drugiej, trzeciej lub czwartej klasy technikum;

c) nie jest uczestnikiem innego projektu realizowanego w ramach Działania 9.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013.

Warunkiem ubiegania się o udział w Projekcie jest złożenie przez Kandydata następujących dokumentów: formularza zgłoszenio-

wego do Projektu, oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych oraz wypełnionej ankiety rekrutacyjnej.

Dokumenty należy złożyć we właściwej szkole lub w Biurze Obsługi Klienta w Starostwie Powiatowym w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice – do dnia 5 października 2012 r. (decyduje data wpływu dokumentacji). Formularze oraz Regulamin rekru-

tacji i uczestnictwa w Projekcie dostępne są w Wydziale Rozwoju i Promocji Starostwa Powiatowego w Gliwicach p. 366, w szkołach oraz na stronie internetowej www.powiatgliwicki.pl.

Więcej informacji można uzyskać w Wydziale Rozwoju i Promocji Starostwa Powiatowego w Gliwicach (pokój 366), nr tel. 32 332-66-52, e-mail: s.blaszczyk@starostwo.gliwice.pl. (SzB)

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KRUS promuje bezwypadkową pracę

Czy upadek to wypadek?

Najliczniejszą grupę wśród wszystkich wypadków w rolnictwie stanowią upadki. Zazwyczaj dochodzi do nich na płaskiej powierzchni, ale też równie niebezpieczne potrafią być pod tym względem np. schody i progi.

Na terenie działania Placówki Terenowej KRUS w Gliwicach upadki stanowiły w 2009 r. 35 proc. wszystkich wypadków (z czego 43 proc. miało miejsce na płaskiej powierzchni), w 2010 r. – 29 proc. wszystkich wypadków (33 proc. na płaskiej powierzchni), a w 2011 r. już 58 proc. wszystkich wypadków (26 proc. wydarzyło się na płaskiej powierzchni).

Oto kilka przykładów takich zdarzeń. Rolniczka rowerem wracała do domu z zakupionymi sadzon-

kami kapusty. Będąc na drodze dojazdowej do domu wjechała w koleinę z błotem pozostałym po ulewnych deszczach, co spowodowało, że wpadła w poślizg, straciła równowagę i upadła wraz z rowerem. Doznała skomplikowanego urazu nogi. Z kolei rolnik w okresie zimowym niósł ze stodoły do obory dwie kostki sprasowanej słomy dla bydła. Przechodząc przez podwórko poślizgnął się na śliskiej nawierzchni i upadł doznając urazu biodra. Inny rolnik przygotowywał karmę dla hodowanego drobiu. Gdy zalał wodą znajdujący się w wiadrach suchy

chleb, skierował się do wyjścia z pomieszczenia. Wtedy nogą zahaczył o stojące na podłodze wiadro, co wymusiło zrobienie dużego kroku, a w rezultacie spowodowało upadek i uraz lewej nogi.

Najczęstsze przyczyny upadków w gospodarstwie to:

- ▶ zły stan nawierzchni podwórzy, ciągów komunikacyjnych np. śliskie, grząskie, nierówne podwórka;
- ▶ nieodpowiednie przejścia i dojścia do budynków gospodarskich, inwentarskich np. niewydzielone

lub źle wydzielone przejścia;

- ▶ nieodpowiednie rozmieszczenie i składowanie przedmiotów pracy;
- ▶ brak porządku w obejściu gospodarstw, bałagan;
- ▶ brak obuwia roboczego lub nieodpowiednie, wyeksploatowane bądź zabrudzone obuwie robocze;
- ▶ nieprawidłowy sposób wchodzenia i schodzenia z maszyn rolniczych;
- ▶ niestosowanie drabin i podestów;
- ▶ stosowanie drabin zużytych bądź niewłaściwie wykonanych;
- ▶ nieznanomość lub lekceważenie

zagrożeń, w szczególności podczas wykonywania prostych, rutynowych czynności;

- ▶ pośpiech i stres;

Aby zapobiec upadkom w swoim gospodarstwie, należy przestrzegać następujących zasad:

- ▶ zadbać by podwórze miało wyrównaną i utwardzoną nawierzchnię, wyrównać koleiny;
- ▶ zadbać o porządek na terenie całego gospodarstwa zarówno w pomieszczeniach, jak i na zewnątrz;
- ▶ w okresie zimowym drogi komunikacyjne gospodarstwa należy odśnieżać i posypywać dojazdów do budynków piaskiem lub popiołem;
- ▶ nosić obuwie robocze na podszewie protektorowanej, ściśle przylegające do stopy;
- ▶ oczyścić obuwie z zabłocenia przed wejściem na podwórze bądź na szczeble drabiny czy schodki ciągnika;
- ▶ nie przetrzymywać żadnych przedmiotów na schodach i wokół wejść do pomieszczeń gospodarskich;
- ▶ maszyny i narzędzia przetrzymywać w stałych, wyznaczonych do tego celu miejscach;
- ▶ otwory zrzutowe i włazy stropowe lub ścienny powinny być zabezpieczone barierkami na wysokości 1,1 m oraz przypodłogowymi listwami zaporowymi o szerokości 15 cm;
- ▶ otwory podłogowe powinny posiadać pokrywy zrównane z powierzchnią podłoża;
- ▶ w pomieszczeniach gospodarskich nie powinno być zamontowanych progów i stopni w otworach drzwiowych;
- ▶ schody powinny być mocne, wyposażone w poręcze z dwóch stron (powyżej 5 stopni);
- ▶ w okresie zimowym na stopniach schodów powinny być maty antypoślizgowe.

Przypominamy, że wypadek przy pracy rolniczej należy zgłosić niezwłocznie do najbliższej placówki KRUS. **(Opr. RG)**

Wsparcie po klęsce

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) zapowiada uruchomienie nowego naboru w ramach „Przywracania potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych” oraz akcji kredytowej dla rolników.

Kierownik Biura Powiatowego ARiMR w Pyskowicach **Andrzej Frejno** informuje, iż od 15 października do 26 listopada br. można będzie składać wnioski o przyznanie pomocy w ramach działania „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych”. Będzie to już piąty nabór wniosków o przyznanie takiego wsparcia.

Warunki i tryb przyznawania pomocy, w tym szczegółowe informacje o prawach i obowiązkach beneficjentów, określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 13 września 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

Na podtopionym polu rosnąć mogą tylko... straty.

w ramach tego działania objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2010r. Nr 169, poz. 1141, z późn. zm.).

Wnioski o przyznanie pomocy mogą być składane wyłącznie w związku z wystąpieniem szkód powstałych w gospodarstwach w 2011 lub w 2012 r. w wyniku wystąpienia zdarzeń losowych wymienionych w art. 3 ust. 2 pkt 2-11a ustawy z dnia 7 lipca 2005r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm.) tj.: przymrozków wiosennych; ujemnych skutków przezimowania; suszy; powodzi; deszczu nawalnego; obsunięcia się ziemi; lawiny; gradu; huraganu; pioruna.

Formularz wniosku o przyznanie pomocy oraz formularze niektórych załączników do wniosku wraz z instrukcjami ich wypełniania są udostępnione na stronach internetowych ARiMR (www.arimr.gov.pl) oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (www.minrol.gov.pl).

Wniosek o przyznanie pomocy składa się w Oddziale Regionalnym ARiMR w Częstochowie lub w Biurze Powiatowym ARiMR w Pyskowicach.

Pomoc przysługuje według liczby punktów przyznanych poszczególnym operacjom na podstawie kryteriów wyboru operacji, określonych w załączniku do wspomnianego rozporządzenia. Informacje na temat tego działania udzielane są w Oddziale Regionalnym ARiMR oraz pod numerem bezpłatnej infolinii 0 800 38 00 84.

Ministerstwo Rolnictwa zapowiedziało również uruchomienie dla rolników akcji kredytowej w wysokości 1,57 mld zł. Preferencyjnie oprocentowane kredyty będą dostępne w bankach współpracujących z ARiMR. Oprocentowanie,

które będą płacili rolnicy będzie trochę wyższe niż dotychczas obowiązujące, ale w porównaniu z innymi kredytami i tak bardzo atrakcyjne. Rolnicy, którzy zdecydują się na kredyt inwestycyjny, zapłacą tylko proc. należnego bankowi oprocentowania, resztę pokryje za nich ARiMR. W wypadku kredytów kłeszkowych rolnik, który posiada odpowiednie ubezpieczenia zapłaci teraz 1,5 proc. należnego bankowi oprocentowania, a gdy nie będzie miał ubezpieczonych budynków czy upraw zapłaci 4,5 proc. odsetek, resztę uiszczy za niego ARiMR. Ustalony został limit kredytu, które jedno gospodarstwo może otrzymać na zakup ziemi, teraz będzie to 1,5 miliona złotych.

(Opr. RG)

Nie tylko rolnictwo

Dokończenie ze str. 3

- Rolnictwo w naszym województwie w porównaniu z innymi regionami kraju jest na wysokim poziomie. Mamy bardzo wiele przykładów na dobrze prowadzone gospodarstwa, a jednym z nich jest działające częściowo na terenie po-

wiatu gliwickiego gospodarstwo Klimowiczów. Ma ono szeroki wachlarz działalności – od sadownictwa, przez uprawę warzyw i owoców, po produkcję mleka i uprawę zbóż – dodaje Andrzej Frejno.

Podczas pobytu prezesa Kołódzieja w powiecie towarzyszył mu wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek**. **(SoG)**

WYGRAJ Z NAMI

Obok zamieszczamy dwa pytania. Wśród osób, które odpowiedzą na nie prawidłowo, rozlosujemy wygraną – drabinę ufundowaną przez PT KRUS w Gliwicach. Na odpowiedzi czekamy do 24 września. Należy nadsyłać je na adres mailowy: redakcja@starostwo.gliwice.pl lub pocztowy: Wiadomości Powiatu Gliwickiego, ul. Zygmunta Staro 17, 44-100 Gliwice.

Pytania:

1. W pomieszczeniach w otworach drzwiowych nie powinny być zamontowane:

- a. bramki
- b. zjazdy, podjazdy
- c. progi i stopnie

2. Włazy stropowe powinny być zabezpieczone przypodłogowymi listwami zaporowymi o szerokości:

- a. 15 cm
- b. 17 cm
- c. 19 cm

Poprzez przesłanie rozwiązania Czytelnik wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby konkursu, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: DzU z 2002 r., nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

Nasz poprzedni konkurs wygrał Kamil Karafiol z Rudzińca. Na zdjęciu podczas odbierania nagrody od Krystyny Kregiel, kierownika Placówki Terenowej KRUS w Gliwicach.

Foto: R. Gozdek

BARWNE ŚWIĘTO PŁONÓW

Tradycyjnie na przełomie sierpnia i września w wielu naszych gminach i sołectwach obchodzimy dożynki,

dziękując za obfite plony. 2 września bawiliśmy się na XIII Dożynkach Powiatu Gliwickiego i Gminy Wielowieś.

Poniżej fotoreportaż z tego najważniejszego rolniczego święta w naszym powiecie.

▲ Korony dożynkowe, ustawione przed kościołem pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Wielowsi, przed mszą św. odprawioną w intencji rolników poświęcił biskup gliwicki Jan Kopiec.

▼ Barwny korowód przeszedł główną ulicą Wielowsi na boisko sportowe przy gimnazjum, gdzie świętowano dożynki.

▲ W korowodzie nie zabrakło wesołych scenek, wystawianych m.in. na wozach, przyczepach i traktorach.

▲ Starostowie naszych dożynek – wzorowi rolnicy Edyta Jeziorowska i Krystian Walloszek z bochnem chleba, upieczonym z tegorocznego zboża.

▼ Tradycyjne bochenki starosta gliwicki Michał Nieszporek przekazał gospodarzom wszystkich naszych ośmiu gmin. W ich imieniu wójt Gminy Wielowieś Ginter Skowronek zapewnił, że chleb ten będzie dzielony z szacunkiem i sprawiedliwie.

▲ Życzenia rolnikom złożył poseł na Sejm RP Jan Kaźmierczak (pierwszy z prawej). W święcie uczestniczyli też m.in. parlamentarzyści Borys Budka i Piotr Pyzik, liczni samorządowcy, a także szefowie instytucji i firm współpracujących z rolnictwem, dyrektorzy jednostek organizacyjnych Powiatu Gliwickiego, przedstawiciele służb mundurowych.

▲ Odznaczenia „Zasłużony dla rolnictwa” przyznane przez ministra rolnictwa odebrało 16 rolników z gminy Wielowieś: H. Bujara, J. Burda, W. Grochla, P. Jendrysik, J. Konieczny, U. Moch, I. Nocoń, K. Stelmach, K. Walloszek, J. Filozof, J. Janysek, M. Jeziorowski, R. Kielbasa, J. Kloska, P. Kociok i H. Mania.

▼ Obiegane było stoisko Powiatu Gliwickiego z licznymi materiałami promocyjnymi.

▲ Bawiliśmy się świetnie, podziwiając mistrzowski w tańcu irlandzkim zespół SALAKE...

▲ ...grającą i śpiewającą na góralską nutę Kapelę Biesiada...

◀ ...piękną parę tanczną Martę Jureczko – Piotr Kołtyś ze Studia Tańca Gutovsky w Gliwicach...

▲ ...oraz zespoły BIG-BIT i KING SIZE, które muzykowały do nocy.

Foto i tekst: ROMANA GOZDEK

NASZA GWARA – NASZA TRADYCJA

Gwary to nie tylko bogactwo języka, ale także spuścizna historii i kultury danego regionu, jak i całego narodu. Również śląska gwara, ciągle żywa w różnych swych odmianach, stanowi źródło wiedzy o naszych przodkach i kształtuje tożsamość regionalną kolejnych pokoleń.

Na temat regionalizmu, w tym znaczenia gwar, dyskutowano podczas ubiegłorocznej konferencji pt. „Śląsko-kaszubskie klimaty regionalnej kultury i literatury” w Pławniowicach, zorganizowanej przez Powiatową Bibliotekę Publiczną w Gliwicach. Wówczas interesujący referat dotyczący cech gwary zagórzańskiej dialektu toszecko-gliwickiego, którą posługują się mieszkańcy naszego regionu, przedstawiła **Janina Drozd**, nauczycielka w Publicznym Gimnazjum w Rudzińcu.

- Podjęłam się opracowania tego tematu, ponieważ jeszcze nikt nie zebrał wszystkich wyznaczników naszej gwary zagórzańskiej i jeśli szkoła nie utrwali tych typowych dla naszego dialektu cech może on odejść bezpowrotnie w mrok zapomnienia wraz z tymi, którzy jeszcze „poradom godać”, a jest ich już bardzo mało. Może ktoś kiedyś sięgnie do tego tekstu i będzie mógł odtworzyć tę gwarę na podstawie zebranych informacji, zwłaszcza wtedy, gdy zaniknie jej czysta postać – wyjaśnia Janina Drozd.

Poniżej przedstawiamy Czytelnikom „Wiadomości Powiatu Gliwickiego” najciekawsze cechy dialektu toszecko-gliwickiego z uwzględnieniem gwary zagórzańskiej (czyli gwary zza Góry św. Anny), które Janina Drozd omówiła podczas pławniowickiej konferencji.

Mieszkańcy naszego regionu często używają takich form jak: mom, (mam), prosza (proszę) czy chlyb (chleb). Nie każdy jednak wie, że wiele z nich zawiera dawne, staropolskie cechy fonetyczne (sposób wymawiania różnych głosek). Posługujący się gwarą zagórzańską zamiast „a” wypowiadają „o” np. chcioł (chciał), woło (woła), „y” zamiast „e” np. tyż (też), „a” w wygłosie wyrazu zamiast

„ę” np. wzion sie za robota (robotę), na początku wyrazu wymawiają „o” przez „ło”, np. łona, łonaczyć, „y” czy „o” przed „l” np. zeszoł, broł.

To nie jedyne archaiczne elementy, które znajdziemy w gwarze zagórzańskiej. Formy takie jak: narzędnikowe np. staranim, sumieniem czy też tryb przypuszczający gdybych, miolbych (z głoską „ch” charakterystyczną dla języka Mikołaja Reja) występowały już w XVIII wieku. W naszej gwarze zachowały się też zmiany słowotwórcze. Pojeść łobiod (zamiast zjeść obiad) czy

wali Czesi, a Śląsk na przestrzeni swojej długiej historii należał m.in. do Habsburgów, a potem do Prus. Stąd tak pokaźna ilość zapożyczeń. Są wśród nich zapożyczenia czeskie, np. takie zwroty jak: dej se pozór dziolszka, mom cie rod; niemieckie: cug (pociąg), bana (kolej), szolka (szklanka), oma (babcia); francuskie np. bombony (cukierki), kastrol (garnek), ryma (katar), antryj (przedpokój); włoskie np. baraba (chuligan) i rumuńskie np. bajtel (dziecko), przekludzić (przeprowadzić). W zasobie leksykalnym pojawiają się także słownictwo staropolskie – zwroty i słowa, któ-

(dawna nazwa mokrych łąk) czy nazwa wsi Niewiesz (wsi rycerskiej należącej do Niewiecha).

W miejscowej gwarze znajdujemy też wiele określeń dotyczących dawnego, codziennego życia ludzi, np. pożywienia – jymy wodzianka (zupa z chleba i czosnku), pecynek (chleb okrągły); sprzętów domowych – kibel (wiadro metalowe), pyrko (łóżko), biglonzko (żelazko na duszę, czyli wkład metalowy lub rozżarzony węgiel); nazwy członków rodziny – łojce (rodzice), cera (córka), mamuliczka (mamusia), kamrat (kolega), upa (dziadek); nazwy zawodów – bednorz (producent beczek), bartnik (pszczelarz), gwarek (górnik) potem zmieniono nazwę na grubiorz, hajer; nazwy domostw i architektury np. familok (dom wielorodzinny), stodoła i gumno, soboty, lauba; narzędzi używanych w gospodarstwie np. kierat, socha (drewniany pług), haka (żelazny pług), żarna, cep; świąt i tradycji, np. radośnik (chrzciny), Gody (Święta Bożego Narodzenia), kośba potem nazwana żniwówką (dożynki). Warto zwrócić też uwagę na to, że gwara śląska ma 9 samogłosek, gdyż występuje w niej samogłoska, którą wymawia się jak ou. Jest to współczesne „ó” kreskowane słyszalne np. w wymowie takich wyrazów jak dwuom (dwóm).

Charakterystyczny dla tej gwary jest też sposób mówienia. Prawdziwy Zagórzanin mówi obniżonym tonem, jakby grubszym głosem przez lekko ściśnięte gardło. Ten sposób mówienia to również fragment historii naszego języka, gdyż wiemy jak kiedyś mówili nasi pra, pra, pra... starziko-wie.

Jak podkreśla Janina Drozd: - Gwara śląska to nie tylko nasze bogactwo kulturowe, ale przede wszystkim to, co określa naszą tożsamość regionalną, czyli nasze staropolskie pochodzenie od plemion Słężan, Opolan, Bobrzan itd. Dlatego tak ważne są lekcje regionalizmu, bo to ośrodki kultury i szkoła są strażnikami tradycji oraz pełnią rolę kulturotwórczą w miejscowym środowisku.

(Opr. SoG)

Podczas konferencji w Pławniowicach piękny pokaz zaprezentowała młodzież z Rudzińca występująca w tradycyjnych śląskich strojach.

łoświeć (zamiast zaświeć) to pozostałości gwarowych przedrostków: „ło” zamiast „za” i „po” zamiast „z”.

Janina Drozd zwraca także uwagę na wiele ciekawych zjawisk w obrębie leksyki, czyli słownictwa. Okazuje się, że mnóstwo wyrazów funkcjonujących w gwarze zostało zapożyczonych z innych języków. Musimy pamiętać, że od XIV do XVI na tych terenach pano-

re znaleźć można w utworach Reja czy Kochanowskiego, np. widziolach, robilech, poszedłbych, jo ci przaja lub gichnąć wodom (wylać gwałtownie wodę.)

W dialekcie toszecko-gliwickim zachowały się także dawne nazwy osobowe, które dziś widzimy w takich nazwiskach jak: Gorzołka, Szklorz, Jeglorz czy nazwach miejscowości: Chechło

Drogi i bezdroża śląskiej literatury

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Gliwicach i Miejska Biblioteka Publiczna w Pyskowicach zapraszają na IV Powiatową Konferencję Regionalną dla bibliotekarzy, nauczycieli i regionalistów „Drogi i bezdroża śląskiej literatury”. Odbędzie się ona 11 października w Ośrodku Wypoczynkowo-Szkoleniowym „Energetyk” w Pyskowicach. Do 20 września zainteresowani mogą zgłaszać swój udział.

Celem Konferencji jest przegląd zagadnień związanych z historią i współczesnością literatury śląskiej, poznanie dorobku literackiego twórców śląskich polsko-, czesko- i niemieckojęzycznych, dyskusja na temat miejsca literatury śląskiej w kulturze polskiej i europejskiej, odpowiedzenie na pytanie, czy w ogóle istnieje literatura śląska? Podczas konferencji omawiane będą tematy tj. historia literatury śląskiej od czasów najdawniejszych, dawna literatura górnośląska i jej twórcy, wydawcy i drukarze śląscy, pisarstwo Andreea Gryphiusa, Józefa Lompy, Józefa Szafranka, Karola Miar-ki, Juliusza Ligonja, ks. Norberta

Bonczyka i ks. Konstantego Dambrota, Stanisława Ligonja, Gustawa Morcinka, Jozepha Eichendorffa i in., śląscy poeci XIX i XX, współczesna literatura śląska, literatura śląska po śląsku, słowniki i elementarze śląskie, literatura śląska w bibliotekach, słynne kolekcje literackie.

Na program Konferencji składać się będą wykłady, prezentacje multimedialne, panele dyskusyjne, pokazy artystyczne. Zgłoszenie uczestnictwa w konferencji następuje poprzez wypełnienie formularza. Karty zgłoszeń i szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej: starostwo.gliwice.pl/biblioteka/. (SoG)

Obrzędy i obyczaje w fotografii

Wystawa fotograficzna, przygotowana przez Starostwo Powiatowe w Gliwicach, pt. „Od wieńca adwentowego do dożynkowego, czyli tradycje, zwyczaje i obrzędy powiatu gliwickiego” ponownie zmieniła lokalizację. Od 27 sierpnia do 27 września można oglądać ją w Miejskim Centrum Kultury w Rudzie Śląskiej przy ul. Niedurnego 69.

Na wystawie można poznawać takie obrzędy jak m.in. barbórka i karczma piwna, betlyjki, sypanie owa, wodzenie niedźwiedzia, babski comber, wierzbowe krzyżyki, stanicie fagle, procesja konna, noc świętojańska, polterabend czy roczek. Ekspozycja powstała w ramach projektu „W krainie utopków i wodzenia niedźwiedzia – promocja śląskiej kultury ludowej na przykładzie zwyczajów, obrzędów i legend powiatu gliwickiego” współfinansowanego przez Unię Europejską.

Podczas realizacji projektu zostały również przygotowane: film prezentujący nasze obrzędy oraz dwa albumy – „O dioble złośliwym i utopku życzliwym, czyli legendy i wierzenia powiatu gliwickiego” i „Od wieńca adwentowego do dożynkowego, czyli tradycje, zwyczaje i obrzędy powiatu gliwickiego”. Pierwsze wydawnictwo prezentuje legendy, podania i wierzenia ludowe związane z terenem powiatu gliwickiego, a drugie zawiera

Wystawa miała wernisaż w Gliwicach, a obecnie wędruje po województwie śląskim.

szczegółowe opisy tradycji, obrzędów i obyczajów w powiecie gliwickim.

Jeśli ktoś nie widział jeszcze naszej wystawy, zapraszamy do jej zwiedzania w Rudzie Śląskiej. Z pewnością zainteresuje ona nie tylko etnografów, ale wszystkich, którym bliska jest śląska kultura ludowa. Wiele tradycji przetrwało w niezminionej formie, inne zostały dostosowane i zmodyfikowane do potrzeb współczesności.

Od października wystawa będzie eksponowana w gminach powiatu gliwickiego.

(MFR)

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Śląskie.
Pozytywna energia

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Drewniane kościoły na spichlerzowych szlakach

Jedną z najważniejszych atrakcji turystycznych powiatu gliwickiego są drewniane kościoły. Zachwycające o każdej porze roku, mają swój „klimat” i zapach. Inaczej pachną w czasie deszczu, inną woń wydają kościelne drewno w suchy i słoneczny dzień. Prawie wszystkie świątynie są czynne, odprawiane są w nich msze święte i nabożeństwa. Księża i parafianie dumni są z tych zabytkowych obiektów, które już na stałe wplecione zostały w krajobraz powiatu gliwickiego.

Aby uchwycić i pokazać to drewniane piękno, Starostwo Powiatowe w Gliwicach wydało album pt. „Drewniane kościoły na spichlerzowych szlakach powiatu gliwickiego” w ramach realizacji operacji pt. „Wydanie albumu poświęconego drewnianym kościołom jako obiektom stanowiącym dziedzictwo kulturowe gmin powiatu gliwickiego należących do LGD Spichlerz Górnego Śląska”, w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego PROW 2007-2013. Projekt i re-

alizację albumu wykonało Wydawnictwo Alatus – Małgorzata Pleszyniak z Katowic. Album ma ciekawy, niewielki format (poręczny przy zwiedzaniu, rowerowej wycieczce itd.), piękne barwne fotografie i najświeższe informacje dotyczące przeszłości i stanu obecnie drewnianych kościołów powiatu gliwickiego.

Dodajmy, że jest to drugie wydawnictwo poświęcone tym szczególnym świątyniom. Pierwsze pt. „Wypoczynek w powiecie gliwickim, szlakiem drewnianych kościołów” ukazało się w 2009 r. i cieszyło się o g r o m n y m uznaniem czytelników.

Drewniane świątynie należą do głównych atrakcji historycznych i sakralnych powiatu gliwickiego. Podobna koncentracja tego typu budowli występuje w niewielu powiatach naszego kraju. Rolniczy charakter terenów po-

Drewniany kościółek w Wilczy do dziś służy wiernym.

NIE WSZYSTKIE PRZETRWAŁY...

Wraz z rozwojem i bogaceniem się miejscowości, w miejsce małych drewnianych kościołów zaczęto gdzieś tam w powiecie gliwickim wznosić świątynie murowane, które stawały się symbolem bogactwa parafian. Nierzadko parafie nie chciały lub nie mogły udźwignąć ciężaru utrzymania równoległe dwóch kościołów – drewnianego i murowanego. Z tych powodów niektóre rozbierno i przenoszono w inne miejsca południowej Polski. Taki los spotkał w 1800 roku drewniany kościół z Pilchowic, który transferowano do Gorzyc w powiecie wodzisławskim, gdzie całkowicie rozebrano go w 1841 r. W 1937 r. jedna z dwóch drewnianych świątyni, które istniały kiedyś w Przyszowicach – kościół parafialny z Przyszowic – powędrowała do Borowej Wsi, natomiast drugi drewniany kościół przyszowicki znalazł swoje godne miejsce na Kubalonce. Krótco przed II wojną światową, w latach 1935-1938, drewniany kościół św. Wawrzyńca przeniesiono z Knurowa do Chorzowa. W 1976 r. drewniany kościół z Gierałtowic wyemigrował z powiatu gliwickiego i znalazł się w Wielopolu (obecnie Rybnik). Przenoszenie kościołów niewątpliwie przyczyniło się do ich uratowania, ale często wraz z transferem popełniano wiele błędów natury budowlano-architektonicznej.

Osobną grupę kościołów drewnianych, które niegdyś dumnie stały w powiecie gliwickim, stanowią świątynie spalone lub zniszczone. Huragan, który w 1921 r. przeszedł przez ziemie obecnego powiatu gliwickiego, zniszczył kościół drewniany w Rudnie. Około 1930. rozebrano stary drewniano-murowany kościół w Paczynie. Inny, jeszcze tragiczniejszy los spotkał kościoły w Pniowie, Chechle i Łączy, które zniknęły w wielkim ogniu. Kościół pw. św. Wacława z Pniowa, wybudowany w 1506 r., spłonął 13 lutego 1956 r. z niewyjaśnionych przyczyn. Pochodzący z 1376 r. kościół drewniany pw. św. Walentego z podmurówką z kamienia polnego w Chechle spalił się w 1949 r. od uderzenia pioruna. Najtragiczniejszy los spotkał chyba jednak unikatowy kościół drewniany w Łączy pw. (do 1698 r.) św. Marcina, następnie św. Jana Chrzciciela, (a od 1929 r.) Narodzenia N. M. P. i św. Marcina. Świątynia ta z powodzeniem przetrwała wielki pożar lasów rudzinięcko-rudzko-kędzierzyńskich, który w 1992 r. strawił połacie drzew, by dwa lata później, w styczniu 1994 r. doszczętnie spłonąć z ręki nieznanego podpalacza.

wiatu gliwickiego sprawił, że wiele z kościołów przetrwało w naturalnym otoczeniu. Najdłużej w powiecie gliwickim stoi drewniany kościół w Poniszowicach, pochodzący z ostatnich lat XV w., a poświęcony w 1499 r. Typowe cechy drewnianych kościołów Górnego Śląska to zróżnicowana wysokość kalenicy (górnjej krawędzi) dachu nad nawą i prezbiterium, konstrukcja zrębowa (skrzyżowanie dwóch łączących się elementów ścian wieńcowych) z drewna iglastego posadowiona na kamiennych lub drewnianych podwalinach, okapy chroniące zrąb, przechodzące często w formę „sobót” (podcieni otaczających kościół z zewnątrz), kryte dachem oraz wieża o odrębnej, słupowej konstrukcji.

Warto odwiedzić drewniane świątynie w Bojszowie, Poniszowicach, Rachowicach, Rudzińcu, Sierakowicach, Sierotach, Smolnicy, Zacharzowicach, Wilczy i Żernicy. Można to uczynić samochodem, rowerem, a nawet piechotą. Krótka kontemplacja w zabytkowym drewnianym kościele z pewnością wzniesie nasze myśli i prośby wysoko do nieba...

MAGDALENA FISZER-RĘBISZ

Od deski do deski

Na 15 i 16 września zaplanowano dziesiątą, jubileuszową edycję Gliwickich Dni Dziedzictwa Kulturowego. Będą one doskonałą okazją do poznania drewnianych kościołów ziemi gliwickiej. W programie m.in. wycieczki, wystawy, wykłady, projekcje filmowe, pokazy ciesielskie i rzeźbiarskie.

– W ciągu dwóch dni do znajdujących się w pobliżu Gliwic drev-

PTTK. Na trzech alternatywnych trasach wycieczek znalazło się w sumie trzynaście obiektów. Pierwsza trasa obejmuje kościoły w Ostropie, Smolnicy, Żernicy i Wilczy, druga – w Sierakowicach, Rachowicach, Bojszowie, Rudzińcu i Poniszowicach, a trzecia – w Zacharzowicach, Sierotach, Księżym Lesie i Szalszy – informują organizatorzy.

Zapiski prowadzone są od 4 września w Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej (CIKiT) Kino Amok – Scena Bajka przy ul. Dolnych Wałów 3 w Gliwicach. Koszt biletu wynosi 3 zł, a za pieniądze uzyskane z ich sprzedaży organizatorzy planują przygotować pocztówki ze zdjęciami odwiedzanych kościołów. Wraz z folderami zostaną one przekazane parafiom, które znalazły się na szlaku tegorocznych Gliwickich Dni Dziedzictwa Kulturowego. Obchody zakończy koncert muzyki dawnej w wykonaniu zespołu Perfugium, który odbędzie się w kościele pw. Wszystkich Świętych w Gliwicach.

Wydarzenie honorowym patronatem objęli: biskup gliwicki Jan Kopiec, prezydent Gliwic Zygmunt Frankiewicz, rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Andrzej Karbownik i dziekan Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej dr hab. inż. arch. Krzysztofa Gasidło. „Wiadomości Powiatu Gliwickiego” sprawują patrona medialny nad imprezą. Więcej informacji oraz szczegółowy program na stronie: www.muzeum.gliwice.pl. (SoG)

nianych kościołów dojechać będzie można autokarem. Po otwartych dla zwiedzających wnętrzach świątyni oprowadzać będą przewodnicy, towarzyszyć im będzie przewodnik

8 talarów powiatowych

Za jedyne osiem powiatowych talarów kupić można garść informacji i wspomnień o najpiękniejszych zabytkach powiatu gliwickiego...

Knurowska Mennica Górnośląska wydała pocztówkową, dwustronną, bardzo piękną wer-

blyszczącej oraz oksydowanej (jest także wersja z czystego srebra) ciętą oko. Oprawione w błyszcząca pocztówkę w kolorach powiatowych kremowo-bordowych wraz z opisem zabytku mogą się stać przebojem kolekcjonerskim oraz oryginalnym materiałem promocyjnym.

Monety oprawione są w pocztówkę z opisem powiatowych zabytków.

sję ciekawego powiatowego gadżetu – gratki nie tylko dla numizmatyków, historyków i kolekcjonerów. Są to trzy monety z serii „Zabytki powiatu gliwickiego” o wartości ośmiu powiatowych talarów (rewers), przedstawiające trzy kościoły drewniane powiatu gliwickiego – w Poniszowicach, Wilczy i Żernicy (awers). Monety odlane z mosiądzu w wersji

– W planach mamy wydanie monet z wizerunkiem pozostałych siedmiu drewnianych kościołów z terenu powiatu gliwickiego. Myślimy także o pozostałych zabytkach powiatu – pałacach, zamkach i dworach. Chcielibyśmy wydać całą serię monet, które byłyby świadectwem urody naszego powiatu – zgodnie mówią Bogusław i Grzegorz Szygulowie z Mennicy Górnośląskiej.

Więcej informacji o zabytkach na mosiężnych monetach można znaleźć na stronie www.mennica-gornoslaska.pl.

(MFR)

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Europa inwestująca w obszary wiejskie. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – mały projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013”. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Edukacja, rozwój i wsparcie

We wrześniu licealiści z Pyskowic i Knuruwa oraz uczniowie specjalnych szkół podstawowych i gimnazjalnych mieszczących się w tych dwóch miastach po raz ostatni będą mieli okazję zakwalifikowania się do udziału w projekcie „Edukacja dla rozwoju”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Przypomnijmy, że projektem tym, prowadzonym przez Powiat Gliwicki w latach 2011–2012, dotychczas objętych zostało 472 uczniów liceów ogólnokształcących oraz 168 – szkół specjalnych. W ostatnich miesiącach realizacji projektu, podobnie jak w poprzednich latach szkolnych, uczniowie będą mogli korzystać z pomocy nauczyciela w nadrabianiu zaległości edukacyjnych, rozwijać swoje zdolności i pasję w ramach licznych kółek zainteresowań, uzyskać fachowe wsparcie w rozwiązywaniu problemów psychologiczno-pedagogicznych oraz otrzymać pomoc przy wyborze najodpowiedniejszej dla nich dalszej drogi edukacyjno-zawodowej.

Podczas zajęć wykorzystywane będą liczne pomoce dydaktyczne zakupione ze środków projektu – np. w ostatnich tygodniach do szkół trafiły parawany, pacynki i inne rekwizyty przydatne w pracy kółek teatralnych. Poza zajęciami prowadzonymi na terenie szkół zaplanowano udział w spektaklach teatralnych, warsztaty organizowane w terenie, wizyty studyjne i inne wyjazdy edukacyjne. Warto podkreślić, że organizowane dotychczas wyjazdy cieszyły się w szkołach wielką popularnością. W pierwszym półroczu 2012 r. uczniowie odwiedzili m.in. Kraków, Wrocław, Góry Stołowe i Góry Świętokrzyskie, Centrum Nauki Kopernik w Warszawie i Instytut Badań Jądrowych w Świerku.

Wszelkich bliższych informacji nt. zasad rekrutacji i udziału w projekcie udzielają szkolne koordynatorki.

W minionym roku szkolnym najmłodszy uczniowie szkół specjalnych

Foto: ARC

Dzięki ciekawym pomocom dydaktycznym gymnastyka korekcyjna może okazać się dobrą zabawą...

w Kurowie i Pyskowicach korzystali z zajęć organizowanych w ramach innego jeszcze projektu współfinansowanego z tego samego źródła. Projekt „Wsparcie na starcie” wspierał indywidualizację pomocy kierowanej do uczniów klas I-III szkół podstawowych, mających problem z opanowaniem umiejętności matematycznych oraz pisania i czytania, wymagających korygowania wad postawy czy łagodzenia zaburzeń poprzez zajęcia terapeutyczne. Ze sprawozdań nauczycieli prowadzących zajęcia wynika, że w każdej z tych dziedzin zajęcia przyniosły efekty. Wszystkie dzieci objęte projektem – czyli 7 uczniów z Knuruwa i 11 z Pyskowic – rozwinęły swoje umiejętności matematyczne, choć oczywiście ze względu na zróżnicowanie problemów zakres opanowanego materiału był również zróżnicowany. Uczniowie knurowskiej podstawówki, którzy ćwiczyli umiejętności niezbędne do pisania i czytania, wyraźnie poszerzyli zakres słownictwa i przełamali niechęć przed wypowiedzianiem się, nauczyli się lepszej koncentracji, poprawiła się ich sprawność oraz umiejętność analizy i syntezy słuchowej.

Z kolei muzykoterapia prowadzona w Pyskowicach i zajęcia wykorzystujące elementy terapii EEG Biofeedback w Knuruwie przyczyniły się do poprawy stanu emocjonalnego dzieci, a w przypadku muzykoterapii – także do rozwoju wyobraźni i wrażliwości estetycznej.

– Dzieci zaczęły wyrażać same siebie poprzez gest, mimikę, ruch i muzykę, stały się śmielsze, bardziej otwarte na innych, a jednocześnie wyciszyły się – podsumowuje **Joanna Kahner** prowadząca muzykoterapię.

Wymierne korzyści przyniosła również gymnastyka korekcyjna organizowana dla uczniów knurowskiej podstawówki. Uczestnicy tych zajęć są bardziej świadomi własnego ciała i lepiej umieją je kontrolować w sytuacjach życia codziennego, a nawet w pewnym stopniu potrafią samodzielnie korygować własne wady postawy. Dzieci nauczyły się także współdziałania z partnerem i koncentracji na wykonywanym zadaniu.

– Jedną z dziewczynek, mającą problemy z poruszaniem się, nie lubiła ćwiczyć, bo bała się, że zrobi sobie krzywdę – opowiada **Sabina Bronikowska** koordynująca realizację projektu w Knuruwie. – Po zakończeniu zajęć nie tylko znacznie poprawił się stan fizyczny dziecka, ale też zmieniło się jego nastawienie. Teraz dziewczynka chętnie ćwiczy. Myślę, że w jakimś stopniu przyczyniły się do tego również pomoce gimnastyczne zakupione w ramach projektu – kolorowe i ciekawe, zachęcają do ćwiczeń poprzez zabawę.

EWA PIESZKA – koordynator projektu w Wydziale Rozwoju i Promocji Starostwa Powiatowego w Gliwicach

Hala na miarę XXI wieku

Przy Zespole Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knuruwie zakończono prace budowlane przy hali sportowej. Inwestycja, którą od etapu projektowania prowadził Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Gliwicach, została wykonana w ramach zadania „Modernizacja i rozbudowa obiektów sportowych Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego przy ul. 1 Maja 21 w Knuruwie” i obejmowała budowę hali sportowej wraz z zapleczem, połączonej z istniejącym budynkiem szkoły (sali gimnastycznej) łącznikiem.

Prace budowlane, których wykonawcą było Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane ERBUD sp. z o.o. z Rybnika realizowane były od października 2010 r. do 2 sierpnia br., kiedy to nastąpił końcowy odbiór techniczny. Przy odbiorze, który – co należy podkreślić – odbył się kilka tygodni przed wymaganą w umowie datą, powołana komisja odbiorowa nie dopatrzyła się usterek ani wad w nowo wybudowanym obiekcie hali. Niewątpli-

Sportowej Województwa Śląskiego, dzięki czemu z Ministerstwa Sportu i Turystyki otrzymał bezzwrotno dofinansowanie na jej realizację ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w wysokości 1 140 000 zł.

Uroczyste otwarcie hali zaplanowano na 8 października. Nie kończy to realizacji zadania „Modernizacja i rozbudowa obiektów sportowych Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego przy ul. 1 Maja 21

Foto: S. Guzik

Podczas odbioru technicznego hali. Od lewej: Dorota Gumienny – dyrektor ZS im. I. J. Paderewskiego w Knuruwie, Maciej Kozubski, Jerzy Pojda, Michał Kotyczka – kierownik robót i Piotr Breguła.

wie ogromna w tym zasługa **Jerzego Pojdy**, kierownika budowy ze strony wykonawcy oraz **Piotra Breguły**, ustanowionego przez inwestora czyli Powiat Gliwicki inspektora nadzoru inwestorskiego. Nie sposób, w tym miejscu pominąć zaangażowania prowadzących to zadanie inwestycyjne pracowników Referatu Inwestycji i Funduszy **Dawida Domżoła** i **Tadeusza Bobika**.

Wartość inwestycji wynosiła 3,6 mln zł i została sfinansowana z budżetu Powiatu Gliwickiego. Należy podkreślić, iż w bieżącym roku Powiat Gliwicki, po raz drugi i tym razem skutecznie ubiegał się o zakwalifikowanie przedmiotowej inwestycji do Programu Rozwoju Bazy

w Knuruwie”. – W uchwalonym Wykazie Przedsięwzięć Wieloletnich Powiatu Gliwickiego, na lata 2013-2014 zapisane są kolejne etapy tego zadania inwestycyjnego – mówi **Maciej Kozubski**, naczelnik Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych starostwa. – Jest już gotowa dokumentacja projektowa na kolejne obiekty infrastruktury sportowej przy tej szkole: wiele funkcjonalne boisko sportowe o nawierzchni poliuretanowej do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki o wymiarach 40 x 20 m, 4-torowa bieżnia 100 m do sprintu oraz skocznia do skoku w dal i trójsko-

(SoG, MK)

Projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SZKOLNY CZAS

Dokończenie ze str. 1

Prace remontowe prowadzone były także w Zespole Szkół Specjalnych w Knuruwie. – Powstało nowe pomieszczenie pracowni gospodarstwa domowego i pracownia ceramiki, zakończono już ostatni gruntowny etap remontu korytarzy szkolnych, wymalowano klasę, doprowadzono ciepłą wodę do ubikacji uczniów – wylicza dyrektor **Grażyna Góralczyk**.

W Zespole Szkół Zawodowych nr 2 w Knuruwie, w związku z koniecznością usunięcia azbestu, prze-

dłużał się remont sufitu sali gimnastycznej. Ponadto w czasie wakacyjnej przerwy zostały doposażone i rozbudowane w sprzęt pracowni elektryczna i mechaniczna oraz przeprowadzono remonty kilku sal lekcyjnych.

Warto dodać, iż w tym roku szkolnym wchodzi zmienione przepisy dotyczące szkolnictwa zawodowego. – W klasach kształcących w zawodach zmienione zostały programy nauczania. Zwiększyła się liczba godzin praktycznej i teoretycznej nauki zawodu. Cykl kształcenia we wszystkich pierw-

szych klasach szkoły zawodowej jest trzyletni – informuje dyrektor ZSZ nr 2 w Knuruwie, **Grażyna Dąbrowska**.

– W szkole zawodowej kształcenie nastawione jest na zdobywanie określonych kwalifikacji w zawodzie, tym samym egzaminy zawodowe, kwalifikacyjne będą odbywały się po nabyciu przez ucznia określonych umiejętności. Zawody posiadają dwie, trzy kwalifikacje i uczeń technikum przykładowo może już w drugiej klasie przystąpić do egzaminu kwalifikacyjnego. Reforma szkolnictwa zawodowego wymaga dużych zmian w procesie nauczania, związanych z nową podstawą progra-

nową i nowymi podręcznikami – wyjaśnia dyrektor „Konopnickiej” **Elwira Dersiewicz**.

Zmiany w nowym roku szkolnych czekają również na uczniów Zespołu Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knuruwie. Przy budynku I Liceum Ogólnokształcącego powstała nowa hala sportowa.

– Na szybkie wyposażenie oczekuje siłownia i salka fitness, natomiast główny parkiet jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego zarówno uczniów LO, jak i technikum. Przygotowano boiska do gry w piłkę siatkową, koszykową, ręczną, nożną

oraz korty do tenisa ziemnego i badmintona. Radykalnie zmieniło się urządzenie terenu zieleńców przyszkolnych – informuje dyrektor **Dorota Gumienny**.

To nie jedyne nowości w „Paderku”: – Rozpoczynający się rok szkolny jest pierwszym rokiem wdrażania reformy programowej w szkołach ponadgimnazjalnych. Zrealizujemy kilka nowych rozwiązań organizacyjnych, jak na przykład międzyoddziałowe nauczanie języka angielskiego i języków obcych – niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego – dodaje dyrektor Gumienny. (SoG, RG)

EKO - Wiadomości

POWIATU GLIWICKIEGO

W zgodzie z naturą

Podczas tegorocznych obchodów dożynkowych rolnicy otrzymują bezpłatnie podręcznik nowoczesnego ekologicznego gospodarowania. Jest to publikacja wydana przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie, poświęcona dobrym praktykom w gospodarstwie rolnym w świetle wymogów ochrony środowiska. Wydanie takiej publikacji po raz kolejny wsparł swą dotacją Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Celem tego wydawnictwa jest szerokie upowszechnienie wśród rolników, przedsiębiorców rolnych oraz przetwórców, a także osób aktywnie działających w środowisku wiejskim, wiedzy i umiejętności w zakresie technik minimalizujących zagrożenie dla środowiska spowodowane działalnością rolniczą. Okazuje się bowiem, że stosowana obecnie szczególnie intensywna produkcja rolna, wymagająca stosowania dużej ilości nawozów oraz innych środków przemysłowych, powoduje często istotne zagrożenie dla środowiska naturalnego – informuje **Piotr Biernat**, rzecznik prasowy WFOŚiGW w Katowicach.

Autorzy tej publikacji szczególnie nacisk położyli na zagadnienia związane m.in. z utrzymaniem ży-

wności gleb, zapobieganiem erozji, niszczeniem siedlisk naturalnych, zabezpieczeniem wód gruntowych przed środkami ochrony roślin czy

stało w nakładzie 20 tys. egzemplarzy. Książki trafią nie tylko do rolników już prowadzących swe gospodarstwa, ale również do uczniów

Foto: R. Gozdek

Uprawy muszą być nie tylko zdrowe, ale i tak prowadzone, by nie szkodziły środowisku naturalnemu.

też rolniczym wykorzystaniem ścieków i osadów ściekowych. Dużo uwagi poświęcili też zasadom nawożenia, a także ochronie wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzenia rolniczego. Wydawnictwo to wydrukowane zo-

nauczycieli szkół rolniczych w woj. śląskim, a także do uczestników szkoleń w zakresie doradztwa rolniczego.

(RG)

Ekologiczna żywność i nie tylko

29 września w godz. od 9.00 do 18.00 w Hali Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej w Gliwicach (ul. Kaszubska 28) odbędzie

Na kermaszu można też kupić ciekawe wyroby rękodzieła ludowego.

się XVII edycja Gliwickiego Kermaszu Żywności Ekologicznej i Tradycyjnej – Natura, zdrowie, kultura.

Na kermaszu będzie można zapoznać się w przeróżne produkty ekologiczne bezpośrednio od rolników, dowiedzieć się o korzyściach spożywania produktów wytworzonych w sposób zrównoważony,

skosztować potrawy przygotowane z takich produktów oraz wziąć udział w warsztatach. W programie przewidziano m.in. pokaz sztuki kulinarnej bazującej na produktach ekologicznych – potrawy rozgrzewające i energetyzujące, znaczenie przepisów w kuchni; warsztaty edukacyjne dla dzieci połączone z przygotowaniem prostych posiłków – Akademia małego kucharza; festiwal filmowy – pokazy filmów i dyskusje o tematyce związanej w produkcją żywności; Zdrowie na starcie – jak wspierać rozwój niemowlaka i małego dziecka odpowiednim odżywianiem; miody i produkty pszczele w zachowaniu vitalności organizmu.

– Wstęp na warsztaty i kermasz jest bezpłatny. Liczba miejsc na warsztatach jest ograniczona, dlatego prosimy o zgłaszanie chęci udziału do 15 września na adres:

biuro@pkegliwice.pl lub telefonicznie – 32/231 85 91. Osoby, które zgłoszą swój udział, będą miały pierwszeństwo uczestnictwa w warsztatach – informuje **Aleksandra Józewicz**, koordynatorka kermaszu.

Kermasz został objęty honorowym patronatem ministra rolnictwa i rozwoju wsi **Stanisława Kalemby**, marszałka Województwa Śląskiego **Adama Matusiewicza** oraz starosty gliwickiego **Michała Nieszporka**. Jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach III Schematu Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich; Europa Inwestująca w Obszary Wiejskie), Programu EuropeAid oraz Programu Regionu Morza Bałtyckiego 2007-2013.

Organizatorem imprezy jest Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach. Szczegółowy program dostępny jest na stronie internetowej: <http://www.pkegliwice.pl/>.

(SoG)

KOCHAM, LUBIĘ, SZANUJĘ, NIE ŚMIECĘ

14 września przeprowadzona zostanie akcja „Sprzątamy Powiat Gliwicki 2012”. W ten sposób powiat po raz kolejny włączy się w ogólnopolskie sprzątanie świata.

Akcja jest skierowana do powiatowych szkół ponadgimnazjalnych oraz specjalnych, a także domów pomocy społecznej. Jak co roku wezmą w niej udział: Zespół Szkół im. I. J. Paderewskiego w Knurowie, Zespół Szkół Zawodowych nr 2 w Knurowie, Zespół Szkół Specjalnych w Knurowie, Zespół Szkół im. M. Konopnickiej w Pyskowicach, Zespół Szkół Specjalnych w Pyskowicach, Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” w Sośnicowicach, Dom Pomocy Społecznej „Zameczek” w Kuźni Nieborowskiej, a po raz pierwszy włączy się Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży w Pilchowicach.

Głównymi celami akcji są: edukacja ekologiczna społeczeństwa, poprawa stanu środowiska, poznanie i promocja gmin oraz podmiotów gospodarczych. Powiat, organizator akcji, zapewni środki konieczne do jej przeprowadzenia, tj. worki

Plakat promujący tegoroczną akcję sprzątania powiatu.

Oprócz zorganizowania akcji 14 września w terenie, w ramach „Sprzątania Powiatu Gliwickiego 2012” zostanie przeprowadzony konkurs na pracę plastyczną. Jest on skierowany do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych, uczniów szkół specjalnych oraz mieszkańców domów pomocy społecznej. Uczestnik może zgłosić na konkurs jedną pracę plastyczną, dopuszcza się prace sporządzone przez pojedyncze osoby jak i grupy osób. Prace te powinny nawiązywać do hasła tegorocznej ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie Świata – Polska”, które brzmi: „Ko-

To tylko jedno z miejsc, gdzie ekologiczni wandalcy utworzyli dzięki wysypisko śmieci.

na odpady, rękawice i odbiór zebranych odpadów, a także oprawę medialną w formie plakatów. Ponadto dla uczestników akcji zostaną przygotowane nagrody.

– Co roku uczestnicy akcji wspólnie sprzątają okolice swych placówek. Jednak bardzo ważne jest, aby każdy mieszkaniec naszego powiatu dbał o porządek i przyrodę, a tym samym nie wyrzucał śmieci na dzikie wysypiska czy do przydrożnych rowów. Cała społeczność lokalna powinna włączyć się w akcję sprzątania, niemniej o czyste otoczenie musimy dbać na co dzień – mówi wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek**.

cham, Lubię, Szanuję, Nie śmieczę”. Prace należy złożyć do 28 września. Przebieg akcji koordynuje Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa w Starostwie Powiatowym w Gliwicach, tel. 332 66 46 i 238 93 00. (SoG)

Szybowcowe wysokie loty

Znakomite wyniki na światowych zawodach osiągają polscy piloci latający na szybowcach. Wśród mistrzów nie brakuje szybowców, związanych z Aeroklubem Gliwickim.

Na Szybowcowych Mistrzostwach Świata, rozgrywanych w Uvalde (Teksas, USA) na przełomie lipca i sierpnia polscy zawodnicy zdobyli trzy medale, a nasza reprezentacja zajęła pierwsze miejsce w kwalifikacji drużynowej. Był to największy sukces polskich szybowców w historii tego sportu. **Sebastian Kawa** z Bielska-Białej został mistrzem świata w klasie 15-metrowej, a w klasie 18-metrowej na najwyższym podium stanął **Zbigniew Nieradka** (Aeroklub Często-

zawodach wykonywali loty akrobacyjne na szybowcach polskiej konstrukcji o nazwie SWIFT, które mają opinię najlepszych na świecie do tego typu szybownictwa.

cych osiągnięcia na skalę światową. Sławomir Adamczyk zawodowo jest członkiem Zarządu Powiatu Gliwickiego. Szybownictwem zajmuje się od ponad 40 lat, gdy jako

Foto: ARC

▲ Uvalde – do mety dolatuje południowoafrykański ISI-B. Rzadko oglądać można tak mocno ugięte skrzydła na skutek przeciążeń.

◀ Polska reprezentacja z pucharem za zwycięstwo zespołowe w Szybowcowych Mistrzostwach Świata. Od lewej: Zbigniew Nieradka, Łukasz Wójcik, Tomasz Rubaj, trener Jacek Domkowski, Sebastian Kawa.

chowski), zaś tytuł wicemistrza świata „wylatał” **Łukasz Wójcik** z Włocławka. Doskonałe wyniki osiągnęli również piloci związani z Aeroklubem Gliwickim: **Tomasz Rubaj** i **Christoph Matkowski**. Tomasz zakończył mistrzostwa na siódmym miejscu, a Matkowski w klasyfikacji końcowej uzyskał jedenastą lokatę w świecie.

Natomiast na Mistrzostwach Świata w Akrobacji Szybowcowej, które odbyły się w sierpniu w Dubnicy n/Vahom (Słowacja) mistrzem świata został nasz reprezentant **Maciej Pospieszynski** z Aeroklubu Warszawskiego, zdobywając trzy złote medale. Co ciekawe, wszyscy zawodnicy biorący udział w tych

– To sukcesy warte odnotowania, gdyż naprawdę mamy się czym pochwalić – mówi **Sławomir Adamczyk**, pilot i instruktor szybownictwa w Aeroklubie Gliwickim. – Po olimpiadzie w Londynie Polacy bardzo ubolewają nad stanem sportu w kraju, a nie dostrzegają się osiągnięć w tych dyscyplinach, w których mamy wyniki na światowym poziomie. Co ciekawe, zawodnicy zdobywający mistrzowskie tytuły żyją wśród nas, a zajmują się szybownictwem wykonując równocześnie inne zawody – są lekarzami, prawnikami, a część z nich to piloci samolotów pasażerskich. Z Gliwickiego Aeroklubu wywodzi się spora część szybowców mają-

uczeń gliwickiego Technikum Kolejowego trafił do tutejszego aeroklubu. Będąc uczniem szkoły średniej przeszedł szkolenie, po czym zasiadł za sterami szybowca i od tej pory w powietrzu pokonał dziesiątki tysięcy km. Ma tytuł mistrza Śląska, należy do elitarnego grona posiadaczy Złotej Odznaki z Trzema Diamentami, nadawanej za szczególne osiągnięcia w szybownictwie. Od lat szkoli młodych pilotów latających na szybowcach.

– To wspaniały sport – zapewnia. – Zachęcam do jego uprawiania. Jesienią Aeroklub Gliwicki rozpoczyna nowe szkolenia, można przyjść i posmakować szybownictwa. (RG)

Zmierzyli się młodzi piłkarze

Za nami rozegrany podczas wakacji Powiatowy Turniej Piłki Nożnej Szkół Podstawowych Powiatu Gliwickiego.

W Turnieju, który odbył się 21 lipca w Rudzińcu, wzięło udział siedem drużyn. W kategorii szkoły podstawowe – klasy I-III zwyciężyła drużyna LKS Tęcza Wielowieś, drugie miejsce zajął LKS Amator Rudziniec I, trzecie – LKS Amator Rudziniec II. W kategorii szkoły podstawowe – klasy IV-VI również pierwsze miejsce uzyskała drużyna LKS Tęcza Wielowieś, drugie wywalczył LKS Amator Rudziniec II, trzecie – LKS Amator Rudziniec I. Wszystkie drużyny otrzymały puchary, dyplomy i piłki, które wręczyli przewodniczący Rady Powiatu Gliwickiego **Tadeusz Mamok**, wicestarosta gliwicki **Waldemar Dombek**, wójt gminy Rudziniec

Krzysztof Obrzut i radny Powiatu Gliwickiego **Andrzej Frejno**. Drużynom kibicowali także m.in. radny powiatowy **Mariusz Podbrożny** i główny fundator kompleksu sportowego „Bielik” w Rudzińcu **Jan**

Foerster. Na zakończenie dla uczestników Turnieju przygotowano grill.

Organizatorami imprezy byli Gmina Rudziniec oraz Starostwo Powiatowe w Gliwicach. (SoG)

Foto: M. Michaliszyn

Zwycięskie reprezentacje Wielowiesi – młodsza i starsza.

MISTRZYNI WESTERN I RODEO

Kolejne krajowe sukcesy odnosi **Paulina Wojtulek**, reprezentująca Stowarzyszenie Sportowe Rancho u Marka w Bargłównie koło Sośnicowic. Młoda zawodniczka jest niezrównana w jeździe konnej western i rodeo.

Paulina bardzo dobrze wypadła na zawodach kwalifikacyjnych do Mistrzostw Polski Polskiej Ligi Western i Rodeo, rozgrywanych 1-3 sierpnia w Ścięgnach koło Karpacza na terenie miasteczka Western City. Startowała w swojej kategorii wiekowej (junior) na dwóch koniach czystej krwi arabskiej – Elpenorze oraz Argonasie. Na koniu Elpenor zajęła pierwsze miejsce w konkurencji Western Pleasure oraz Western Horsemanship oraz piąte w konkurencji Trawl, natomiast na Argonasie drugie miejsce w konkurencji Pole Bending oraz trzecie w konkurencji Barrel Racine.

Z kolei 25 i 26 sierpnia na terenie ośrodka jeździeckiego Golden Horse w Korytach koło Warszawy odbyły się zawody kwalifikacyjne do Mistrzostw Polski Polskiej Ligi Western i Rodeo. Paulina startowała w kategorii wiekowej junior w pięciu konkurencjach: na koniu Elpenor w Western Pleasure, Western Horsemanship oraz Trawl, a na koniu Argonas w Barrel Racing oraz Pole Bendig. Efektem tych startów było pięć złotych medali! Ponadto w dwóch konkurencjach, tj. Western Pleasure oraz Trail Extrim wystartowała w kategorii OPEN – rywalizując z dorosłymi (seniorami), zdobywając w każdej z tych konkurencji srebrny medal.

Dzięki tak udanemu startowi Paulina zapewniła sobie kwalifikacje na wrześniowe Mistrzostwa Polski aż w sześciu konkurencjach. Start i osiągnięte wyniki na tych Mistrzostwach, które odbędą się w 21-23 września we Wrocławiu, będą decydować o powołaniu do kadry Polski na odbywający się w październiku na Słowacji Puchar Europy Centralnej. Tydzień

Foto: ARC

Paulina Wojtulek odnosi w tym sezonie sukces za sukcesem.

przed Mistrzostwami Polski będzie można zobaczyć Paulinę Wojtulek oraz wielu innych jeźdźców na naszym terenie. 15 września w ośrodku jeździeckim Rancho u Marka w Bargłównie odbędzie się Finał Pucharu Śląska w konkurencjach Western i Rodeo. Początek zawodów o godz. 10.00, wstęp wolny.

(RG)

Złoto na Teneryfie

Kolejne sukcesy, tym razem w mistrzostwach europejskich i światowych, odnieśli tenisiści stołowi ULKS „Tajfun” Ligota Łabędzka.

Piotr Zemla zajął dwa pierwsze miejsca – indywidualne i drużynowe – w Mistrzostwach Europy Nauczycieli, które rozegrane zostały pod koniec czerwca w bułgarskiej Albanii. Sporym osiągnięciem zakończył też udział w Mistrzostwach Świata Weteranów, które trwały od 2 do 6 lipca w Szwecji. W grze podwójnej zajął 16. miejsce na świecie, zaś jego klubowy kolega z „Tajfuna” – **Marian Strzałka** uplasował się w tym rankingu na 30. pozycji.

Z kolei **Dariusz Steuer** przyjechał z dwoma medalami – złotym i srebrnym – z Europejskich Igrzysk Służb Mundurowych, które rozgrywane były od 7 do 15 lipca na hiszpańskiej Teneryfie. Złoty medal wywalczył w grze podwójnej, grając w parze z **Sebastianem Lubasiem** z Rzeszowa, natomiast srebrny w konkurencji indywidualnej. Oboje są strażakami, byli niepokonani wśród tenisistów stołowych reprezentujących zawodników służb mundurowych z 22 państw europejskich.

Foto: ARC

Dariusz Steuer z medalami zdobytymi na Teneryfie.

– Dziękuję sponsorom, dzięki którym mój wyjazd na te igrzyska był możliwy – mówi Dariusz Steuer. – Są to firmy KAZ Zenon Rożenek, MARPOL, Bacha Sport, Szkoła Nauki Jazdy Kędzierski, ANN-SWEAR, Zespół Muzyczny SEPI&HEPI oraz Nadleśnictwo Rudziniec, Urząd Miejski w Gliwicach i Komenda Miejska PSP w Gliwicach. Myślę o udziale w Mistrzostwach Świata Straży, które odbędą się w październiku w Sydney, ale udział w nich uzależniony jest m.in. od tego, czy uda mi się uzyskać pieniądze na ten wyjazd. (RG)

ŚWIATOWE PUCHARY W TOSZKU

Pojęcie „Puchar Świata” przeciętnemu kibicowi kojarzy się zwykle z narciarskimi skokami i lotami Adama Małysza. Po całej Europie jeździli za nim polscy kibice, aby go dopingować. Okazuje się, że nie trzeba daleko jeździć, bo niebawem w pobliskim Toszku odbędą się aż trzy Puchary Świata – z tym, że nie w skokach, a w lotach modeli latających.

W dniach 13-16 września na terenie gminy Toszek rozegrane zostaną trzy wysokiej rangi międzynarodowe imprezy modeli latających w kategorii F1E zaliczane do Pucharu Świata.

Co oznacza tajemniczy skrót F1E? Otóż jedną z kilkunastu dziedzin sportu lotniczego jest modelarstwo lotnicze i kosmiczne. Należy do niej kategoria modeli swobodnie

latających oznakowana symbolem „F1”. Kategoria F1E – to modele szybowców do lotów na zboczu, sterowanych mechanicznie prętem magnetycznym. Właśnie zawodników z takimi modelami będzie można podziwiać na imprezie w Toszku.

Zawody organizowane są na zasadach określonych przez FAI – Międzynarodową Federację Sportów Aeronautycznych. Zrzesza ono aerokluby narodowe i jest organizatorem współzawodnictwa zespołowego oraz indywidualnego w sportach lotniczych. Wszystkie zawody rozgrywane są w oparciu o Sportowy Kodeks FAI, precyzujący zasady ich organizacji i sportowej rywalizacji. Dla reprezentacji narodowych FAI organizuje na przemian co dwa lata Mistrzostwa Świata i Mistrzostwa Europy. Z kolei dla zawodników in-

dywidualnych prowadzone jest współzawodnictwo o Puchar Świata (PŚ), a zdobywa go zawodnik, który w danym roku zgromadzi najwięcej punktów na zawodach PŚ organizowanych przez poszczególnych członków stowarzyszonych w FAI. Każde państwo ma prawo do organizacji tylko dwóch „swoich” Pucharów. W Polsce obydwie organizuje od 2001 r. Gliwickie Stowarzyszenie Modelarzy Lotniczych (GSML).

Tak wygląda dynamiczny start modelu F1E w wykonaniu reprezentantki Polski Katarzyny Szymańskiej (GSML Gliwice).

W tym roku Ukraina, po raz pierwszy w historii imprez tej kategorii, zdecydowała się zorganizować swój pierwszy Puchar Świata FAI w kategorii F1E. Polscy modelarze od wielu lat przyjaźnią się i współpracują z modelarzami ukraińskimi. GSML dysponując wykwalifikowaną kadrą sędziów i odpowiednimi terenami startowymi oraz doświadczeniem organizacyjnym, zaproponowało kolegom z Ukraińskiej Federacji Aeromodellingu pomoc w organizacji ich ukraińskiego Pucharu Świata F1E, dołączając go do dwóch polskich PŚ. Tym sposobem w jednym miejscu i czasie rozegrane zostaną trzy imprezy najwyższej, światowej rangi. – Taki

układ organizacyjny jest wyjątkowo korzystny, bo zmniejsza koszty dojazdu zawodników, zwiększając jednocześnie możliwość zdobycia punktów do Pucharu Świata – wyjaśnia Jan Wojtak, organizator Pucharu Przyjaźni Ukrainy, dodając że w tej trzydniowej imprezie spodziewany jest udział od 40 do 60 zawodników zagranicznych, głównie z krajów europejskich.

Organizatorem Toszek Cup 2012 jest Stanisław Kubit z GSML, aktualny indywidualny I Wicemistrz Świata i członek polskiej reprezentacji, która w ubiegłym roku zdobyła tytuł Mistrza Świata w kategorii F1E.

(RG, JW)

**PROGRAM MIĘDZYNARODOWYCH
ZAWODÓW W SPORTACH
LOTNICZYCH FAI
I PUCHARÓW POLSKI F1E
ROZGRYWANYCH W DNIACH
13-16 WRZEŚNIA W TOSZKU**

► PUCHAR PRZYJAŹNI UKRAINY 2012 – PUCHAR ŚWIATA FAI: 13-15 września.

Pola startowe – w zależności od kierunku wiatru: Sarnów koło Toszka (pole rezerwowe: Pogrzebień – pow. raciborski) lub Kotliszowice koło Toszka (pole rezerwowe: Dzierżysław – pow. głubczycki). Równolegle dla zawodników polskich 14 września rozegrany zostanie PUCHAR POLSKI F1E „O Puchar Starosty Gliwickiego”. Tego dnia o godz. 12.30 na polu startowym otwarcie zawodów, w godz. 13.00-18.00 – 5 kolejek startów, do godz. 18.30 – dogrywki.

► TOSZEK CUP 2012 – PUCHAR ŚWIATA FAI: 15 września. Równolegle dla zawodników polskich – PUCHAR POLSKI F1E „O Puchar Burmistrza Toszka”. W godz. 9.00-16.00 – 5 kolejek lotów, godz. 18.00: Oficjalne zakończenie zawodów PUCHAR PRZYJAŹNI UKRAINY 2012 i TOSZEK CUP 2012 i otwarcie zawodów GOVERNOR'S CUP – na Zamku w Toszku.

► PUCHAR ŚWIATA FAI: 16 września. Równolegle dla zawodników polskich – Puchar Polski F1E „O Puchar Starosty Raciborskiego”. Godz. 9.00-16.00 – 5 kolejek lotów. (Te zawody w zależności od kierunku wiatru mogą być rozegrane na terenie powiatu raciborskiego.)

Żeglarka na medal

Coraz większe sukcesy odnosi Agnieszka Dubiel z Knuruwa. Młoda zawodniczka zdobyła srebrny medal na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży, a na Żeglarskich Młodzieżowych Mistrzostwach Europy w klasie Laser rozegranych w sierpniu w Austrii zajęła wysokie szóste miejsce w klasyfikacji dziewcząt do lat 16.

Agnieszka jest uczennicą Miejskiego Gimnazjum nr 3 w Knurowie. Żeglarstwo trenuje w Klubie TS Kuźnia Rybnik pod okiem trenerów Mirosława Małka i Jacka Błaszczyka. Żegluje od dziecka, początkowo pływała na łódce typu

Optimist, a w tym sezonie po raz pierwszy startowała na większym

Agnieszka (pierwsza z prawej), w towarzystwie kolegów z klubu oraz trenerów Mirka Małka (pierwszy z lewej) i Jacka Błaszczyka (w środku).

Laserze. Żagłówka ta ma żagiel o powierzchni 4,7 m² i jest zaliczana do klasy olimpijskiej. Mimo iż Agnieszka zmieniła klasę, w tym sezonie wypada świetnie.

Jej największe tegoroczne osiągnięcia to m.in. I miejsce w Rybnickich Regatach Żeglarskich, zwycięstwo w Pucharze Polski Centralnej, II lokata w Pucharze Gdyni i III miejsce w XXXII Pucharze Arki. Srebrny medal na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży sprawił jej ogromną radość. Nie inaczej było w Austrii, gdzie na jeziorze Neusiedler See w Breitenbrunn od 11 do 18 sierpnia rozgrywano European Laser 4.7 Youth Championship & Trophy 2012.

– Startowałyśmy wspólnie z rocznikami starszymi, łącznie 117 zawodniczek – opowiada. – Było ciasno i ostatecznie zajęłam szóste miejsce w swej kategorii, w której sklasyfikowano 42 zawodniczki z 15 krajów. Do trzeciego miejsca brakowało mi zaledwie 6 punktów przy 126 zdobytych. Można powie-

dzieć, że o włos otarłam się o podium, tym bardziej, że prowadziłam w dwóch wyścigach, które zostały przerwane z powodu braku wiatru. To i tak jednak ogromny sukces, zważywszy że Agnieszka po raz pierwszy startowała w tej imprezie. Życzymy jej stopy wody pod kilem i przede wszystkim wielu dalszych medali!

(RG)

Już wkrótce Bieg Damrota

Starostwo Powiatowe w Gliwicach oraz Urząd Gminy Pilchowice zapraszają na II Bieg Uliczny im. Księdza Konstantego Damrota.

Tegoroczna edycja imprezy odbędzie się 29 września, rozpoczęcie zawodów przewidziano na godz. 10.00 na stadionie LZS „Victoria” w Pilchowicach, ul. Świerczewskiego 3.

Sportowa rywalizacja będzie się toczyć w następujących kategoriach wiekowych: do 13 lat (rocznik 1998 i młodszy) – dziewcząt, do 13 lat (rocznik 1998 i młodszy) – chłopców, 14-30 lat kobiet, 14-30 lat mężczyzn, 30 lat i starsi – kobiet, 30 lat i starsi – mężczyzn.

Zapisy przyjmowane będą w Urzędzie Gminy w Pilchowicach do 19

września w godz. 8.00-14.00 i w dniu zawodów na stadionie „Victoria” Pilchowice.

Celem imprezy jest popularyzacja zdrowego trybu życia, upowszechniania biegania jako najprostszej i najtańszej formy rekreacji fizycznej oraz rozwijanie czynnego wypoczynku oraz aktywności ruchowej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych.

(SoG)

W ub. roku bieg zgromadził wielu miłośników tego sportu.

Udane Muzyczne Lato

Za nami IX edycja Pałacowego Lata Muzycznego. Tradycyjnie już na Dziedzińcu Maryjnym Zespołu Pałacowo-Parkowego w Pławniowicach było nastrojowo, różnorodnie i ciekawie.

Tegoroczną edycję imprezy rozpoczął koncert zespołu „Proskauer Echo”, a podczas kolejnych odsłon imprezy na pławniowickiej scenie mogliśmy podziwiać takich wykonawców i takie zespoły jak: **Joanna Wojnowska** i **Mieczysław Błaszczyk** z zespołem instrumentalnym pod kierunkiem **Adama Mazonia**, **Mariusz Kalaga & „Partners”** oraz zespół muzyczny pod kierunkiem dyrygenta **Czesława Płaczk**. Na zakończenie, 2 września wystąpił Chór Katedralny z Gliwic (dyry-

gent **Krystyna Krzyżanowska-Łoboda**) wraz z zespołem instrumentalnym i solistami.

Świetne koncerty w pałacowym klimacie po raz kolejny umiliły letnie wakacyjne wieczory każdemu, kto udał się do Pławniowic.

Przypomnijmy, iż Pałacowe Lato Muzyczne to cykl koncertów plenerowych organizowanych przez Zespół Pałacowo-Parkowy w Pławniowicach. Patronat honorowy nad tegoroczną imprezą sprawowali: biskup gliwicki **Jan Kopiec**, starosta gliwicki **Michał Nieszporek** oraz wójt gminy Rudziniec **Krzysztof Obrzut**. Projekt był dofinansowany ze środków budżetu Powiatu Gliwickiego oraz Gminy Rudziniec.

(SoG)

Koncerty na Dziedzińcu Maryjnym pałacu w Pławniowicach cieszą się niesłabnącym uznaniem publiczności.

Piknik... bezalkoholowy

II Piknik Rodzinny, zorganizowany 5 sierpnia w Leboszowicach przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pilchowicach, we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury oraz lokalną Radą Sołeczną, wbrew sceptykom, zgromadził bardzo wielu mieszkańców gminy Pilchowice i okolicznych miejscowości.

Owe sceptyczne uwagi brały się z niedowierzania, że festyn ludowy, na którym nie serwuje się alkoholu, może cieszyć się tak dużym powodzeniem. Jedynymi bowiem drinkami, serwowanymi na Pikniku, były

drinki bezalkoholowe. I to właśnie konkurs na takowy napój był „gwoździem” programu. Jury w składzie: **Krystyna Kregiel** – kierownik Placówki Terenowej KRUS w Gliwicach, poseł **Jan Kaźmierczak** oraz **Tadeusz Wojtyśzyn** – prezes Klubu Abstynentów z Gierałtowic, pierwsze miejsce przyznało drinkowi „Miraż”, którego recepturę opracowała **Katarzyna Konieczny** ze Stanicy.

Jak na piknik rodzinny przystało, był też szereg innych atrakcji. Fotorelację z imprezy zobaczyć można na stronie <http://www.gok.pilchowice.pl/>.

(AK)

WĘDRÓWKI Z METAMORFOZAMI

Zakończył się szósty cykl wycieczek „Lata z Metamorfozami”. Jak co roku impreza była wspaniałą okazją do poznania Ziemi Gliwickiej.

Cykl wakacyjnych wycieczek po mieście i powiecie organizuje Stowarzyszenie „Gliwickie Metamorfozy”. W każdą niedzielę lipca i sierpnia proponowało chętnym dwie trasy, na których poznawać można było zabytki i historię naszej ziemi. Jedna z nich miała charakter pieszego spaceru po mieście, druga – dzięki pomocy członków Turystycznego Klubu Kolarskiego im. płk Wł. Huzy – wiodła po drogach (i bezdrożach) powiatu, a przeznaczona była dla rowerzystów.

Uczestnicy tegorocznego „Lata” poznali miasto, zaliczając siedem tras o nazwach opisujących ich tematykę. Były to: Gliwicka secesja, Różne oblicza radiostacji, Ślady wojen, Szlakiem hoteli, Miasto-ogród, W starym kinie oraz Ewangelicy i ich gliwickie dzieło. Z kolei rowerowe trasy powiatowe miały następujące tematy przewodnie: Brzegiem Kanału Gliwickiego, For-

Wyprawy rowerowe były niezapomniane.

tyfikacje i umocnienia, Rezerwaty i parki podworskie, Pałace i dwory ziemi gliwickiej, Spuścizna zakonu cystersów, Szlakiem leśniczówek oraz Św. Florian patron strażaków.

– W tym roku zdecydowanie wzrosła ilość osób zainteresowanych naszymi propozycjami – mówi **Małgorzata Malanowicz**, prezes Stowarzyszenia „Gliwickie Metamorfozy”.

Całość imprezy zakończył piknik na terenie ogródków działkowych przy ulicy Kozielskiej w Gliwicach,

połączony z wręczaniem odznak „Wędrowca Gliwickiego” ich zdobywcom. Warto wiedzieć, że odznakę tę można również zdobywać indywidualnie poza rajdem. Bliższe informacje na stronie Metamorfoz: www.gliwiczanie.pl. Tam również w dziale „Turystyka” można znaleźć fotograficzne relacje z tras wszystkich edycji „Lata z Metamorfozami”.

Cykl współfinansowany był z funduszy Samorządu Miasta Gliwice oraz Starostwa Powiatowego w Gliwicach. (RG)

Konik polski w roli głównej

Czwarty już raz w gospodarstwie **Ireneusza Wasilewskiego „Bazylią”** w Pilchowicach, specjalizującym się w hodowli koni rasy Konik Polski, odbyło się 4 i 5 sierpnia spotkanie hodowców tej właśnie, wywodzącej się od dzikich tarpanów, rasy koni.

Po raz pierwszy w organizację imprezy zwanej „Bazyliadą” włą-

czył się miejscowy Urząd Gminy, dostrzegając szansę promocji gminy w ramach programu „Pilchowice – tu warto zamieszkać”.

Pierwszy dzień IV Bazyliady „zagospodarowali” eksperci, podając zaprezentowane przez polskie ośrodki hodowlane konie specjalistycznym testom. W drugim dniu konie tej rzadkiej rasy podziwiał

mogli licznie zgromadzeni widzwie. Były pokazy i konkursy ujeżdżania oraz konkursy zaprzęgów. Puchary dla zwycięzców poszczególnych konkurencji ufundowali wójt Gminy Pilchowice **Joanna Kołoczek-Wybierek**, wiceprez wodniczący Rady Powiatu Gliwickiego **Szymon Kościarz** oraz przedstawiciele Związku Hodowców Koników Polskich. Okazję do prezentacji mieli również w tym dniu lokalni hodowcy koni innych ras. Dodatkową atrakcją były pokazy jazdy quadów i samochodów terenowych.

W kalendarzu imprez Gminy Pilchowice „Bazyliada” zajmie już stałe miejsce jako cykliczna impreza plenerowa pod hasłem „Gmina Pilchowice najlepszym miejscem turystyki konnej”.

Fotorelację z Bazyliady zobaczyć można na stronie <http://www.gok.pilchowice.pl/>.

Tekst i foto: ANDRZEJ KNAPIK

Koniki tej rasy spełniać muszą ściśle określone kryteria.

Fete de la Musique w Toszku

Idea narodziła się w początku lat 80. ubiegłego stulecia w Paryżu i w ciągu 30 lat podbiła świat. W tym jednym dniu muzyka dla nikogo nie jest zawodem, profesjonalści i amatorzy występują na tych samych scenach.

21 czerwca każdego roku muzyka i muzycy wyruszają na ulice i place miast, tam gdzie toczy się codzienne życie. Od 2011 r. do Paryża, Londynu, Berlina i kilkuset innych dużych i małych miast wszystkich kontynentów dołączył Toszek. Inicjatorem było Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Toszeckiej, ale treścią ideę wypełnili ci,

którzy śpiewają, grają, tańczą.

Powodzenie pierwszej edycji sprawiło, że i w tym roku 21 czerwca – mimo konkurencji ze strony Mistrzostw Europy – muzyka wypełniła toszecki rynek. Wsparcie finansowe organizatorzy uzyskali od Starostwa Powiatowego w Gliwicach.

Rano scenę we władanie przejęły dzieci ze wszystkich pięciu szkół gminy Toszek. Do godz. 13.00 publiczności zaprezentowała się ponad setka wykonawców uprawiających najróżniejsze gatunki muzyki. Potem rozpoczął się blok popołudniowy. Zagrała orkiestra dęta

z Toszka, a po niej było dla każdego coś miłego – Zespół Muzyki Dawnej „Tibiarum Scholares”, gimnazjaliści tańczący (!) „Czerwonego Kapturka”, młodzież z Sekcji Wokalnej, chór „Tryl” czy rockowy „GokArt”. I wreszcie – gwiazdy wieczoru – soliści Opery Śląskiej z toszanką **Sabiną Olbrich-Szafrańnic** na czele.

Kto nie był, niech żałuje i zapisze sobie w kalendarzu: „21 czerwca 2013 roku na toszeckim rynku kolejna edycja Fete de la Musique”.

MICHAŁ MATHEJA – członek zarządu Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Toszeckiej

Jeden z licznych występów na scenie w rynku.

Moc ogórkowych atrakcji

Pyszne i bardzo różnorodne potrawy skosztować można było podczas XI Pikniku Ogórkowego, zorganizowanego 15 sierpnia w Wilczy (Gmina Pilchowice).

Zabawa, odbywająca się na boisku sportowym LKS „Wilki” w Wilczy, zgromadziła prawdziwe tłumy. Degustowano wiele potraw, przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich z naszego regionu, podziwiano wyroby rękodzielnicze, bawiono się przy muzyce zespołu Golden MIX, wiele atrakcji przygotowanych też zostało dla dzieci.

Funkcje królów balu pełnili **Agnieszka Rozpędowska** – która wraz z mężem prowadzi gospodarstwo, będące największym producentem ogórków w Wilczy oraz **Andrzej Ogórek** – przewodniczący Rady Gminy Pilchowice, który przed laty zainicjował organizowanie corocznych wilczańskich pikników.

Duże zainteresowanie wywołał konkurs „Ogórkowe smaki”. Biorące w nim udział Koła Gospodyń Wiejskich przygotowały bardzo smaczne i różnorodne potrawy, które zostały ocenione przez jurorów. Z bogactwa tych dań nie sposób

wymienić wszystkich. Dominowała zupa ogórkowa przyrządzana na wiele sposobów (w tym m.in. chłodnik), ale nie zabrakło też takich specjalów jak np. pickle ogórkowe z curry, sałatka makaronowa ze świeżym ogórkiem, ogórki faszerowane sałatką ryżową z tuńczykiem i ogórkiem kiszonym, ogórki zapiekane z mięsem i ryżem, gniazda ogórkowe czy ogórki konserwowane na słodko z miodem. I miejsce w kategorii „Zupa ogórkowa” zajęło KGW z Bełku, II – KGW ze Stancicy, a III – KGW ze Świerklan Dolnych. W kategorii „Ogórek pod każdą postacią” I miejsce przy-

▲ *Podczas pikniku można było skosztować pysznych dań przyrządzanych z ogórków.*

◀ *Zwycięzynie konkursu na najsmaczniejszą potrawę odebrały nagrody z rąk wójta Joanny Koloczek-Wybierek oraz królewskiej pary: Agnieszki Rozpędowskiej i Andrzeja Ogórka.*

padło KGW z Czuchowa, II zdobyło KGW z Książnic, a III – KGW ze Świerklan Górnych. Jury przyznało również dwa wyróżnienia dodatkowe. Otrzymał je KGW ze Świerklan Dolnych za ogórek z curry oraz KGW z Czuchowa za ogórek na miodzie. Zwycięzcy konkursu odebrali atrakcyjne nagrody, m.in. zestawy garnków.

Impreza została zorganizowana przez Gminny Ośrodek Kultury w Pilchowicach oraz Samorząd Gminy Pilchowice. XI Piknik Ogórkowy odbywał się pod patronatem honorowym starosty gliwickiego **Michała Niezporoka** i wójta Gminy Pilchowice **Joanny Koloczek-Wybierek**.

Tekst i foto:
ROMANA GOZDEK

Sezon na grzyby

Wrzesień to czas, kiedy grzybobranie trwa w najlepsze. W naszym powiecie nie brakuje miłośników tego zajęcia. Jednym z nich jest **Waldemar Plocha z Wilczego Gardła**, który co tydzień w poszukiwaniu tych leśnych przysmaków udaje się do lasów pomiędzy Smolnicą a Leboszowicami.

Pan Waldemar grzyby zbierał od dziecka wspólnie z rodzicami, to tata nauczył go rozróżniać ich rodzaje. Dziś, jak mówi, grzybobranie to jego ulubione hobby i sposób na spędzenie wolnego czasu.

- Sezon na grzyby trwa mniej więcej od połowy czerwca do końca lipca, później zaś rozpoczyna się pod koniec sierpnia i trwa do września, a czasem i października – mówi pan Waldemar.

Gliwiczanie najczęściej zbiera prawdziwki, kozaki i podgrzybki. Jak twierdzi, w ostatnich latach jest ich zastręśnienie w lasach pomiędzy Smolnicą a Leboszowicami. Największym z nich, jakiego udało mu się zebrać, był prawdziwek ważący 1,20 kg. Jeśli trafi się dobry sezon, grzybiarz jest w stanie zbierać ok. 10 kg prawdziwków.

Dla pana Waldemara cotygodniowe wyprawy do lasu, otoczenie zwierząt, spokój i cisza to najlepszy sposób na wypoczynek. Niestety co

sezon pojawiają się informacje o zatruciach grzybami, dlatego tak ważną jest umiejętność ich rozróżnienia. Dla wszystkich, którzy jeszcze w tym roku wybierają się po grzyby do lasu, pan Waldemar ma jedną radę:

- Nie zbierajmy grzybów, co do których nie jesteśmy pewni, to nie jest dobry czas na eksperymenty. To czy grzyb jest trujący, czy jadalny najłatwiej sprawdzić zagląda-

Pan Waldemar z dumą prezentuje efekty swojej ostatniej wyprawy do lasu – prawdziwka ważącego ok. 850 gramów.

jąc pod jego kapelusz, ale i to nie zawsze jest gwarantem – dodaje pan Waldemar.

Tekst i foto: SONIA GUZIK

Z pierwszej ręki

Rusza druga edycja konkursu fotograficznego „Z pierwszej ręki”.

Konkurs ma na celu promowanie twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych, a także promowanie imprez o takim charakterze, organizowanych na terenie ziemi gliwickiej. Przeznaczony jest dla fotografów nieprofesjonalnych. Do konkursu zakwalifikowane mogą być tylko zdjęcia zrobione co najmniej podczas jednej z imprez artystycznych, w których biorą udział osoby niepełnosprawne tj: Międzynarodowe Spotkania Teatralne Artystów Śląskiego Nieprzetartego Szlaku (23 marca br., MDK

Gliwice – filia w Bojkowie), Międzynarodowe Spotkania z Piosenką Artystów Śląskiego Nieprzetartego Szlaku (11 października br., Centrum Kultury „Zamek w Toszku”), VI Gliwickie Spotkania Teatralne (25 października br., sala Młodzieżowego Domu Kultury w Gliwicach filia w Bojkowie).

Organizatorami konkursu są: Śląski Nieprzetarty Szlak, Centrum Kultury „Zamek w Toszku”, Młodzieżowy Dom Kultury w Gliwicach, WTZ TĘCZA Gliwice, IKA Skrzydła.

Więcej informacji o konkursie na: www.slaskinieprzetartyszlak.com. **(SoG)**

Wycieczki PTTK

PTTK Oddział Ziemi Gliwickiej zaprasza w najbliższych miesiącach na kilka interesujących wycieczek turystyczno-krajoznawczych.

W dniach od 27 do 30 września zwiedzić będzie można Monachium i zamki Ludwika Szalonego (zapisy do 7 września). Od 29 do 30 trwać będzie wycieczka do Bochni i Ziemi Bocheńskiej (zapisy do 8 września). Natomiast od 25 do 28 października planowana jest wycieczka

do Trójmiasta: Gdańsk-Gdynia-Sopot – zapisy na nią przyjmowane są do 8 września. Od 1 do 2 grudnia trwać będzie wyprawa Austerlitz – Slavkov u Brana, na którą zapisać się można do 22 października. 8 grudnia można się wybrać na Jarmark Bożonarodzeniowy „Drezno” (zapisy do 5 grudnia)

Bliższe informacje w biurze O/PTTK Gliwice, Rynek 11, I piętro tel. 32 231-05-76, <http://gliwice.pttk.pl>, e-mail gliwicepttk@poczta.onet.pl. **(RG)**

IMPREZY WARTO POLECENIA

12 września na boisku KS Zamkowice w Toszku zorganizowana zostanie **IV Integra im. dr. L. Guttmana**.

22 września w Pyskowicach odbędą się uroczystości **73. rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego**.

23 września w Knurowie – **XX Międzynarodowy Bieg Uliczny o Puchar Prezydenta Miasta Knurów na 10 km** oraz **XVII Mistrzostwa Polski Górników**.

29 września ze stadionu LKS „Victoria” Pilchowice wystartuje **Bieg uliczny im. Ks. Konstantego Damrota**.

29 września odbędą się **Obchody Patriotyczno-Kościelne** w Lesie Hubertus – Dąbrówka (gm. Wielowieś).

Fundacja „Zamek Chudów” zaprasza na kolejne impre-

zy w ramach cyklu **XVII Spotkań na Zamku w Chudowie**. 9 września – impreza poświęcona świętemu napojowi Majów i Azteków pt. **„Historia czekolady”**. W programie: degustacja słodyczy, fontanny czekoladowe, konkursy dla dzieci. 16 września zorganizowana zostanie impreza pn. **„Historia wina”**: przypomnienie historii wina, opowieści o jego gatunkach, degustacja i sprzedaż win z różnych krajów. 23 września – impreza sportowa – **„I Gimnastikon w Chudowie”**. W programie m.in. pokazy sztuk walki i fitness, porady dietetyka. Zakończenie Spotkań na Zamku przewidziano na 30 września, wtedy odbędzie się **„Kartoflada i Winnetou”** – festiwal ziemniaka, historia sprowadzenia ziemniaka z Ameryki, występy Indian, muzyka i taniec, zabawy i kon-

kursy dla publiczności. Początek imprez o godz. 15.00. Więcej informacji na: www.zamekchudow.pl.

29 września w godz. od 9.00 do 18.00 w Hali Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej w Gliwicach (ul. Kaszubska 28) odbywać się będzie **XVII Gliwicki Kiermasz Żywności Ekologicznej i Tradycyjnej – Natura, zdrowie, kultura**.

6 października na Zamku w Toszku odbędzie się **VIII Oktoberfest**.

Zamek w Toszku 11 października gościć będzie **Międzynarodowe Spotkania z Piosenką Nieprzetartego Szlaku na Śląsku**. Impreza odbywa się w ramach XXIII edycji tego cyklu i nosi nazwę „Świat lalek”.

(Opr. SG)

Nasz konkurs: ZGADNIJ...

... JAKI TO KOŚCIÓŁEK?

Starostwo Powiatowe w Gliwicach wydało kolejny ciekawy album pn. „Drewniane kościoły na spichlerzowych szlakach powiatu gliwickiego”. Więcej na jego temat piszemy na str. 9 tego wydania WPG, a poniżej proponujemy Czytelnikom mały konkurs z nagrodami.

Przez dziesięć kolejnych numerów WPG będziemy prezentować

jedną ze świątyń, która została przedstawiona w tym albumie, zachęcając tym samym do ich zwiedzania. Zamieścimy fotografię danego kościółka i jego opis, ale nie podamy jego nazwy. Waszym zadaniem będzie odgadnięcie na podstawie zdjęcia i krótkiego tekstu, o jaki kościół chodzi.

Obok opisu pierwszego z prezentowanych obiektów.

Wśród Czytelników, którzy prawidłowo rozpoznają kościół, jaki został powyżej opisany i przedstawiony na zdjęciu obok, rozlosujemy egzemplarz albumu „Drewniane kościoły na spichlerzowych szlakach powiatu gliwickiego”. Odpowiedzi prosimy przysyłać do 24 września na adres e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl lub pocztą tradycyjną na adres Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, dopisek „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”.

Z ekspertyzy, która znajduje się w posiadaniu parafii, wynika, iż obecny kościół wzniesiono w 1506 r., jego zakrystię dobudowano w 1509 r., a wieżę w 1545 r.

Kościół ma konstrukcję zrębową, posadowioną na ceglanej podmurówce. Jest to budowla jednona-wowa, orientowana. Do jej trójkątne zamkniętego prezbiterium od północy przylega zakrystia. W 1545 r. świątynię powiększono o wieżę konstrukcji słupowej, z kruchtą w przyziemiu. Ściany trzykondygnacyjnej wieży silnie zwężają się ku górze. Ma ona też podwieszoną izbicę oraz ośmioboczny hełm piramidowy. Dach nawy ozdobi wieżyczka z sygnaturką, zaś prezbiterium i nawę świątyni otaczają soboty. W 1947 r. do jej południowo-zachodniej ściany dostawiono przybudówkę, ze schodami i chórem muzycznym.

Wnętrze świątyni prezentuje główne styl barokowy, choć znajdują się w nim także elementy późnogytyckie, tj. trójlistne łuki portali czy dębowa kropielnica z XVI w. Szczególnie cenny jest trójskrzydłowy ołtarz główny z ok. 1700 r. Zdobia go m.in. obrazy Zesłania Ducha Świętego, św. Piotra, św. Andrzeja i św. Marcina. W ołtarzach bocznych widnieją obrazy Chrystusa Bolejącego i św. Jó-

Gdzie mieści się ta drewniana stara świątynia i jaka jest jej nazwa?

zefa. Wyposażenie kościoła stanowi też barokowa ambona z II poł. XVII w.

Kościół z cmentarzem i starodrzewiem otacza drewniany parkan. (Opr. SoG)

Ogórkowe smaki

Oto przepisy na potrawy zaprezentowane podczas XI Wilczańskiego Pikniku Ogórkowego (więcej o nim piszemy na str. 15 tego wydania WPG). Zostały przygotowane przez Kolo Gospodyń Czuchów, które zdobyło I miejsce w kategorii „Ogórek po każdej postaci” i otrzymało wyróżnienie za ogórki na miodzie.

ZUPA OGÓRKOWA

Składniki: 5 litrów wody, 1 kg mięsa wołowego, 1 kg mięsa drobiowego (mogą być piersi z kurczaka), 1 kg marchewki, 0,5 kg pietruszki, 1 por, seler, natka pietruszki do dekoracji, 2 kg ogórków kiszonych wraz z zalewą, śmietana 18 proc. – 2 szt. po 350 ml, 2 kg ziemniaków, przyprawy: kucharek, maggi, sól, pieprz, ziele angielskie, liść laurowy

Sposób przyrządzenia: Mięso ugotować, do wywaru włożyć obrane jarzyny pokrojone w kostkę lub starte na tarce o dużych oczkach i ziemniaki pokrojone w kostkę, trochę podgotować. Później dodać ogórki kiszone starte na tarce o grubych oczkach, wszystko razem gotować do miękkości warzyw. Na końcu zagęścić śmietaną z 3 łyżkami mąki, poprawić do smaku.

Ozdobne dekoracje stołu z ogórkiem w roli głównej.

Mieszamy całość dopiero tuż przed podaniem. Sałatkę podajemy z pieczywem lub jako dodatek do obiadu.

GNIAZDKA OGÓRKOWE

Składniki: 2 świeże ogórki (30 dag), 1 ogórkowa Rama Creme Bonjour lub twaróg tłusty (należy go zmiakować), 1 pęczek szczypiorku, 1 jabłko, 6 rzodkiewek, sól, pieprz.

Jak przyrządzić? Ogórki umyć, obrać, pokroić na kawałki (4 cm), wydrążyć.

Szczypiorek umyć i drobno posiekać (kilka łyżeczek zostawić do przybrania).

Jabłko obrać i zetrzeć na tarce do jarzyn. Rzodkiewki umyć i również zetrzeć (2-3 zostawić do przybrania). Przygotowane składniki wymieszać z Ramą Creme Bonjour lub twarogiem i przyprawami. Kawałki ogórków wypełnić masą serowo-warzywną i przybrać plasterkami rzodkiewek oraz szczypiorkiem.

OGÓRKI W MIODZIE

Składniki: 4 kg ogórków, liść laurowy, ziele angielskie, czosnek, koper, natka pietruszki. Zalewa: 3 szk. wody; 2 szk. cukru; 3 łyżki miodu, 3/4 szk. octu – wszystko razem zagotować.

Sposób przygotowania: Ogórki obrać, pokroić w słupki, posolić 2 łyżkami soli, odstawić na 4 godz., po tym czasie odcedzić sok. Dodać koper i posiekaną pietruszkę, wymieszać i układać w słoikach. Na górę do każdego słoika dać ząbek czosnku, ziele angielskie, liść laurowy. Zalać gorącą zalewą i pasteryzować słoiki 7 min.

(Opr. RG)

KRZYŻÓWKA Z HASŁEM

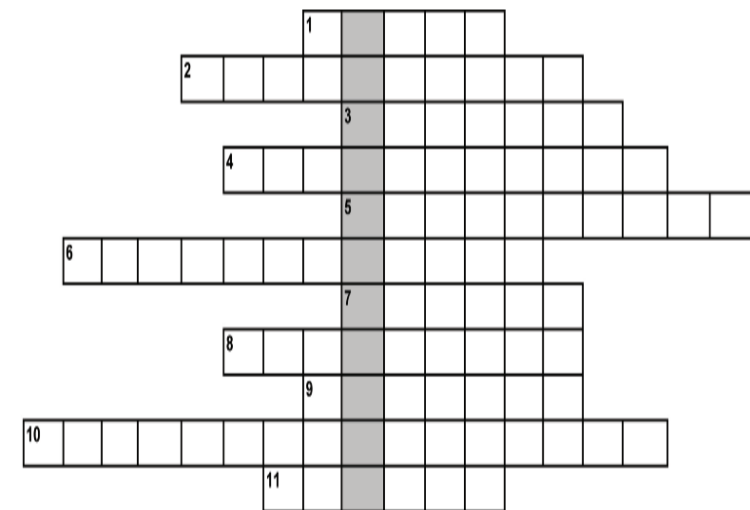
Fundator nagród – Małgorzata Handzlik, poseł do Parlamentu Europejskiego

Dziękujemy za wszystkie nadesłane odpowiedzi. Poprawne rozwiązania z poprzedniego wydania WPG wyglądają następująco: hasło krzyżówki Wakacje, a zdjęcie przedstawiało Jezioro w Pławniowicach. Nagrody książkowe ufundowane przez **Małgorzatę Handzlik**, poseł do Parlamentu Europejskiego oraz materiały promocyjne Powiatu Gliwickiego otrzymują: **Małgorzata Bąk**, **Mariola Stawarczyk** oraz **Regina Wiczorek**. Gratulujemy! W celu ustalenia spo-

sobu odbioru nagrody prosimy o kontakt telefoniczny, numer tel. 32 332 66 65.

Poniżej zamieszczamy kolejną krzyżówkę. Rozwiązanie (hasło krzyżówki) prosimy przysyłać do 24 września na adres e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl lub pocztą tradycyjną na adres Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, dopisek „Wiadomości Powiatu Gliwickiego”.

(SoG)

Pytania do krzyżówki:

1. Złoty ponad trzema wieżami w herbie Powiatu Gliwickiego.
2. Nazwa kapliczki leżącej w gminie Sośnicowice, która ocalała podczas pożarów lasów raciborskich w 1992 r.
3. Święto plonów.
4. „Gliwickie...” – nazwa stowarzyszenia, organizującego cykl wycieczek po Gliwicach i powiecie gliwickim w okresie wakacji.
5. W której gminie naszego powiatu znajduje się drewniany kościół z 1755 r. pw. św. Mikołaja?
6. Dyscyplina sportu uprawiana

przez zawodników ULKS „Tajfun” Ligota Łabędzka.

7. Fioletowe krzewinki, które kwitną jesienią.
8. Jak nazywa się Komisja Rady Powiatu Gliwickiego, która opiniuje wykonanie budżetu powiatu i występuje z wnioskiem do Rady w sprawie udzielenia bądź nieudzielenia absolutorium dla Zarządu?
9. Bieg, który odbywa się co roku w Pilchowicach.
10. Ilu radnych liczy Rada Powiatu Gliwickiego?
11. W której gminie powiatu znajduje się Kino Scena Kultura?

W tym roku to warzywo wyjątkowo obrodziło.

Sos: 4 łyżki octu jabłkowego, 1/2 łyżeczki miodu, 1/4 szklanki oliwy, 1 łyżeczka musztardy, pieprz i sól.

Wykonanie: Warzywa myjemy. Pomidory kroimy w ósemki, a ogórki i cebulkę w plastry. Szczypior siekamy, koper rwiemy na drobne gałązki. Warzywa układamy warstwami w salaterce, posypujemy kukurydzą.

Do słoiczka wlewamy składniki sosu. Zakręcamy słoiczek i gwałtownie potrząsamy nim, by sos dobrze się wymieszał. Polewamy nim warzywa.

WIADOMOŚCI POWIATU GLIWICKIEGO
Redaktor naczelna: Romana Gozdek **Zespół:** Magdalena Fiszer-Rebisz, Sonia Guzik **Skład:** A. Olbrzymek
Wydawca: Starostwo Powiatowe w Gliwicach, ul. Zygmunta Starego 17, 44-100 Gliwice, tel. 32 332 66 65, 32 332 66 53
e-mail: redakcja@starostwo.gliwice.pl www.powiatgliwicki.pl
WIADOMOŚCI POWIATU GLIWICKIEGO są bezpłatnym miesięcznikiem samorządowym, wydawanym ze środków Powiatu Gliwickiego.
Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, przeredagowań i zmiany tytułów.
Druk: Agora Poligrafia Tychy **Nakład:** 10 000 egzemplarzy.

Poprzez przesłanie rozwiązania czytelnik wyraża zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: DzU z 2002 r., Nr 101, poz. 926 ze zm.). Podanie danych osobowych jest dobrowolne, jednak ich niepodanie może uniemożliwić udział w konkursie. Dane osobowe będą przetwarzane przez redakcję wyłącznie w celu przeprowadzenia konkursu, w tym opublikowania danych osób nagrodzonych i wręczenia nagród.